

2022. AASTA MAJANDUSAASTA ARUANNE

Nimi	MTÜ Eesti Liikluskindlustuse Fond
Registrikood	80206477
Aadress	Mustamäe tee 46, 10621 Tallinn
Telefon	667 1800
Elektronpost	lkf@lkf.ee
Veebileht	www.lkf.ee
Majandusaasta	1. jaanuar - 31. detsember
Juhatuse esimees	Mart Jesse

SISUKORD

Tegevusaruanne.....	3
Raamatupidamise aastaaruanne	8
Finantsseisundi aruanne	8
Tulude ja kulude aruanne	8
Rahavoogude aruanne	8
Netovara muutuste aruanne.....	9
Raamatupidamise aastaaruande lisad	10
<i>Lisa 1. Ülevaade olulisematest arvestuspõhimõtetest</i>	<i>10</i>
<i>Lisa 2. Juhtkonna olulisemad hinnangud, mida on raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud</i>	<i>21</i>
<i>Lisa 3. Riskid ja nende juhtimine</i>	<i>22</i>
<i>Lisa 4. Raha.....</i>	<i>29</i>
<i>Lisa 5 . Finantsinvesteeringud.....</i>	<i>29</i>
<i>Lisa 6 . Varad edasikindlustuslepingutest</i>	<i>30</i>
<i>Lisa 7. Nõuded kindlustustegevusest ja tegevusest garantiifondina</i>	<i>30</i>
<i>Lisa 8. Materiaalne- ja immateriaalne põhivara</i>	<i>31</i>
<i>Lisa 9. Muud kohustised</i>	<i>31</i>
<i>Lisa 10. Kohustised kindlustustegevusest ja tegevusest garantiifondina.....</i>	<i>31</i>
<i>Lisa 11. Kohustiste ja varade piisavuse test.....</i>	<i>32</i>
<i>Lisa 12. Tulu teenitud kindlustusmaksetest.....</i>	<i>33</i>
<i>Lisa 13. Tulud (va tulu teenitud kindlustusmaksetest, tagasinõuetest)</i>	<i>34</i>
<i>Lisa 14. Kulud</i>	<i>34</i>
<i>Lisa 15. Neto esinenud kahjunõuded (tabel 10.1)</i>	<i>35</i>
<i>Lisa 16. Kahjude kujunemine</i>	<i>36</i>
<i>Lisa 17. Rendilepingud (lisa 8 ja 9)</i>	<i>36</i>
<i>Lisa 18. CABAS litsentsileping</i>	<i>37</i>
<i>Lisa 19. Tehingud seotud osapooltega.....</i>	<i>37</i>
<i>Lisa 20. Tingimuslikud kohustised</i>	<i>39</i>
Sõltumatu vandeaudiitori aruanne	40
MTÜ Eesti Liikluskindlustuse Fondi müügitulu vastavalt EMTAK 2008-le	41

TEGEVUSARUANNE

Üldandmed

Mittetulundusühing Eesti Liikluskindlustuse Fond (LKF) on liikluskindlustuse garantiifond, hüvitusorgan ja Eesti roheline kaardi büroo. LKF tagab liikluskindlustuse süsteemi toimimise, täites liikluskindlustuse seadusest, riigiga sõlmitud halduslepingust ja põhikirjast tulenevaid ülesandeid.

LKFi asutasid kindlustusandjad vastavalt liikluskindlustuse seadusele, ühing registreeriti 29. juunil 2004. aastal. LKF on 1992. aastal asutatud samanimelise avalik-õigusliku isiku õigusjärglane. LKF on registreeritud ja tegutseb Eestis.

LKF

- ✎ on kindlustuslepinguta sõiduki sundkindlustaja ning piirikindlustuse kindlustusandja
- ✎ hüvitab seaduses ettenähtud juhul liikluskindlustuse juhtumi tõttu tekkinud kahju. Näiteks hüvitab LKF registreerimata ja tuvastamata jäänud mootorsõidukiga tekitatud kahju
- ✎ haldab liikluskindlustuse registrit, milles on teave kõikide Eesti sõidukite liikluskindlustuse lepingute ja liikluskindlustuse juhtumite kohta
- ✎ täidab teabekeskuse ülesandeid, s.t annab klientidele teavet, kellelt nõuda kahju korral kindlustushüvitist
- ✎ on roheline kaardi büroo Eestis, korraldab muu hulgas rahvusvahelise liikluskindlustuse süsteemi toimimist Eestis
- ✎ on liikluskindlustuse garantiifond, võttes vajaduse korral üle pankrotistunud liikluskindlustuse kindlustusandja kohustised
- ✎ korraldab liikluskindlustuse vaidluste lahendamist liikluskindlustuse lepitusorgani kaudu
- ✎ pakub turuüleseid teenuseid nagu liikluskindlustuse kalkulaator, sõiduki remondi normeerimise tarkvara Cabas, liiklusõnnetuste asukohad kaardil jms

LKF on Rohelise Kaardi Büroode Nõukogu (*Council of Bureaux*) liige.

LKF on moodustanud seltsingu MTÜ Eesti Kindlustusseltside Liiduga (EKsL) kindlustussektori koostööülesannete säästlikuks täitmiseks.

Majandustulemused

LKFi 2022. aasta koondtulemiks kujunes 230,7 tuhat eurot kasumit. Eelmise aasta tulem oli 884,3 tuhat eurot kasumit. LKFi bilansimaht aruandeperioodi lõpus oli 28 098,2 (2021: 28 050,8) tuhat eurot, mille hulgas netovara suurus oli 22 283,0 (2021: 22 052,3) tuhat eurot.

Põhiliste tegevusvaldkondade panus tulemi kujunemisel oli järgnev:

- ✎ piirikindlustus 72,9 (2021: 20,6) tuhat eurot
- ✎ investeringud -1 019,8 (2021: 261,7) tuhat eurot
- ✎ edasikindlustus -33,7 (2021: -44,8) tuhat eurot
- ✎ garantiifondi tegevused 1 211,2 (2021: 646,8) tuhat eurot.

LKFi liikmemaksu põhiosa suurus oli 3474,9 (2021: 2 637,7) tuhat eurot. Investeeringute tootlus lunastumiseni oli 3,53% (2021: 0,54%). Finantsinvesteeringute portfelli maht oli perioodi lõpus 18 384,4 (2021: 17 855,1) tuhat eurot.

2022. juhtumiaasta garantiifondi nõuete netosumma oli 1 326,8 (2021: 1 071,5) tuhat eurot, olles aastaeelarves prognoosituga võrdne. Aruandeperioodil tehti garantiifondi vahenditest 1 286 väljamakset summas 1 418,4 (2021: 1 023 tk; 1 122,8) tuhat eurot. LKF alustas 2022. aastal 1 454 kahjujuhtumi (2021: 1 118) menetlemist, sh 1 339 juhtumit (2021: 1 054), mille puhul kahju hüvitamise kohustus on LKFi garantiifondina.

Liikmemaksu summa suurenemine eelmise aastaga võrreldes tuleneb nii kasvanud liikmemaksu baasist kui kõrgemast maksumäärast. Liikmemaksu baas ehk liikmete kogutud liikluskindlustuse maksed kasvasid 2022. aastal 19,2% võrra 100,9 (2021: 84,6) miljoni euron. LKFi liikmemaksu põhiosa arvestatakse kahes osas: iga liikme jaoks võrdne fikseeritud makse perioodi kohta (3 000 eurot kuus), millele lisandub kogutud liikluskindlustuse maksete alusel ühtse määra kaudu arvestatud mahuosa. 2022. aastal oli mahuosa suuruseks 3,05% (2021: 2,65%). Aasta kokkuvõttes moodustasid liikmemaksud 3,45% turu mahust (2021: 3,12%). Lisaks koguti liikmetelt liikmemaksu lisaosana 358,0 (2021: 357,5) tuhat eurot sõidukite keretööde normeerimistarkvara CABAS kasutamise eest. 2023. aastal on fikseeritud makse suuruseks 3 000 eurot kuus ja mahuosa määraks 3,0%.

LKFi tegevuskulud aruandeperioodil olid 2 688,4 (2021: 2 294,8) tuhat eurot, kasvades võrreldes eelmise aastaga 17,2%. Eelarvega võrreldes olid perioodi kulud 5% prognoositust suuremad.

Aastaprognosis arvestati majandusaastaks 702,0 tuhat eurot tulemit, et tagada LKFi netovara piisavus seadusega nõutavas määras. Aasta tulemit mõjutasid positiivselt suuremad laekumised automaatse liikluskindlustuse maksetest 308,5 tuhat eurot ja oodatust rohkem laekunud liikmemaksutulu 364,4. Olulisim mõju tulemile tuli finantsturgudel toimunud varade väärtuse vähenemisest seoses intressimäärade tõusuga, kokku arvestati investeerimistegevusest -1 010,4 tuhat eurot kahjumit.

Organisatsioon ja juhtimine

LKFi põhikirjalised juhtimisorganid on üldkoosolek, nõukogu ja juhatus. Üldkoosolekul osalevad LKFi liikmed põhimõttel *üks liige - üks hääl*.

Nõukogu

LKFi nõukogu võib olla nelja- kuni kuueliikmeline. Nõukogu liikmete tasud koos maksudega olid aruandeaastal 16,3 (2021: 17,6) tuhat eurot. Aruande koostamise seisuga on nõukogu liikmed Urmas Kivirüüt (esimees) Salva Kindlustuse AS-st, Tiit Kolde If P&C Insurance AS-st, Hiljar Kõiv AAS BTA Baltic Insurance Company Eesti filiaalist, Marek Ratnik ERGO Insurance SE-st, Andri Püvi Compensa Vienna Insurance Group, ADB Eesti filiaalist ja Margus Liigand Swedbank P&C Insurance AS-st.

Juhatus

Neljaliikmelisse juhatusse kuuluvad Mart Jesse, Hillar Lõhmussaar, Andres Piirsalu ja Lauri Potsepp. Juhatus liikmete teenistuslepingud kehtivad kolm aastat kuni 12.09.2025. Juhatus liikmetele arvestatud tasud koos maksudega olid aruandeaastal 399,2 (2021: 325,6) tuhat eurot. Kompensatsiooni suurus juhatus liikme ennetähtaegse tagasikutsumise puhul on võrdne kuue kuu tasuga.

Töötajad

Aasta lõpu seisuga oli organisatsioonil tööleping sõlmitud 24 töötajaga. Täiskohaga töötajaks arvestades on LKFi 22 (2021: 210) töötajat, kelle lepinguline töötasu koos maksudega oli aruandeperioodil 848,0 (2021: 753,0) tuhat eurot. LKFi on moodustanud seltsingu Eesti Kindlustusseltside Liiduga (EKSL) kindlustussektori koostööülesannete säästlikuks täitmiseks, millest tuleneb ka töötajate tööaja jagunemine LKFi ja EKSLi vahel.

Põhilised arengud 2022. aastal

Liikluskindlustuse seaduse uuendamine. Toetasime liikluskindlustuse seaduse muutmisel Rahandusministeeriumi ja andsime koostöös liikmetega sisendi seaduse sõnastusse. Töö eelnõu terviktekstiga ja seadusega jätkub intensiivselt 2023. aastal, et uuendatud liikluskindlustuse direktiiv hiljemalt 2023. aasta lõpuks üle võtta.

Kahjuennetuse tegevuse laiendamine. Jätkasime olemasolevate projektide ja ülesannetega vastavalt olemasolevatele ressurssidele. Avalikkuse kaasamise tegevussuunal konkreetsete sammudega on kavas alustada 2023. aastal.

Valmistume raamatupidamisstandardi IFRS17 jõustumiseks. Koostöös liikmetega proovisime välja selgitada ning kokku leppida, kuidas tõlgendada ja rakendada 2023. aastal jõustuvat standardit sarnaselt ning ka uuendada ja täiendada turustatistika formaati kui selleks on vajadus. Turustatistika aruannete täiendamine ja uuendamine jätkub ka 2023. aastal.

Alustasime ülalpidamishüvitise arvutamise metoodika koostamist. Samuti alustasime mittevahalise kahju hüvitise arvutamise metoodika koostamist. Need ja teised liikluskindlustuse kahju hüvitamise metoodikad valmivad 2023. aastal liikluskindlustuse seaduse uuendamise projekti käigus.

Liiklusõnnetuste infoliini käivitamine. 2021 planeerisime riigiga koostööd, et aidata käivitada Häirekeskuse kõnekeskuse baasil liiklusõnnetuste infoliini, mis võimaldaks õnnetuse osalistel asjakohast abi liiklusõnnetuste vormistamisel. Tegelikult kujunes erinevaks, 2022 selgus, et infoliini käivitamine mõeldud kujul pole võimalik ja et oma panuse valdkonda saame anda eelkõige digitaalse liiklusõnnetuse projekti kaudu.

Digitaalse liiklusõnnetuse teate juurutamine. 2022. aasta märtsis valmis <https://avarii.lkf.ee> paiknev digiteade ehk abivahend klientidele liiklusõnnetuse vormistamiseks ja teate seltsidele edastamiseks. Vahend võeti klientide poolt koheselt aktiivselt kasutusele. Jaanuaris lugesime kokku, et seda olid kasutanud 10 000 inimest, kes vormistasid digiteate abil 6 000 liiklusõnnetust.

Ravikulude eraldiste piisavuse hindamise protsessi väljatöötamine. Lõpetasime 2021. aastal alustatud projekti loomaks masinõppe abil eraldise piisavuse hindamise mudelit. Selgus, et eraldis korreleerub sõidukite tehniliste näitajatega, mida kasutatakse kindlustusmakse määramisel, kuid olulised on ka kahjujuhtumite sellised üksikasjad, mille kohta liikluskindlustuse registrisse andmeid ei koguta. Selliselt jääb mudel liiga üldiseks, et olla praktikas kasulik.

E-ITS juurutamine. Teostasime standardi rakendamiseks vajalikud analüüsid, turvameetmete läbivaatuse jm tegevused, et valmistuda 2023. aastal toimuvaks kohustuslikuks auditiks.

Laiendasime ligipääse olemasolevatele andmetele ja teenustele. Tegime avaliku kahju hüvitaja määramise teenuse kättesaadavaks X-tee kaudu, et kahjuteadete vastuvõtjad saaksid seda integreerida oma protsessidesse. Avasime liikluskindlustuse kindlustusandjale võimaluse kasutada rahvastikuregistri sideandmeid. Uuendasime lepinguid Transpordiametiga võimaldamaks olemaseolevaid liikluskindlustusega seotud teenuseid taaskasutada sõidukikindlustuse protsessides.

Liiklusrikkumiste seosed liikluskindlustuse kahjusagedusega. 2022. aastal saime andmed analüüsiks kätte Transpordiametist ja esmane analüüs näitas nõrka seost liiklusrikkumiste ja kahjusageduse vahel. Sügavam analüüs on veel pooleli ja eeldatavasti saame selle lõpetada ja tulemusi avalikustada 2023. aasta jooksul.

Põhilised arengud 2023. aastal

Liikluskindlustuse seaduse uuendamine ja rakendamine. Uuendatud liikluskindlustuse direktiiv peab olema üle võetud hiljemalt 23. detsembriks 2023. Lähtudes liikmete sisendist toetame Rahandusministeeriumit liikluskindlustuse seaduse uue sõnastuse koostamisel. Seadusega koos tuleb näiteks ka

- muuta liikluskindlustuse registri teenuseid
- üle vaadata ja kohandada LKF-i teenindusprotsessid
- panna kirja erinevad kahju hüvitamise metoodikad ning vaadata üle ja kaasajastada senised kirjapandud praktikad, sh veebilehe tekstid
- muuta hüvitise arvutamise abivahendid ja LKF-i veebiteenused
- valmistada ette garantiifondi finantseerimise skeem ja seotud aruandlus
- korraldada teavitusi ja koolitusi

E-ITS audit. 2022. aastal viisime lõpuni seonduvad analüüsid ja rakendasime uue Eesti infoturbe standardit E-ITS. 2023. aastal viime läbi kohustusliku auditi

Küberturvalisuse tõstmine. Panustame automaatsesse logide koondamisse ja analüüsi eesmärgiga reageerida kiiremini ja täpsemalt küberintsidentidele ja leida võimalusi nende tõhusamaks ennetamiseks. Viime läbi liikluskindlustuse infosüsteemi täiendavad taastetested, tarvidusel deponeerime süsteemist

lisakoopia välismaale. Automatiseerime süsteemi turvakontrollide läbiviimist ja täiustame seonduvaid tööprotsesse.

Analüüsime, kuidas LKF saab senisest tõhusamat tuge pakkuda mittevaralise kahju hüvitise suuruse määramisel. Näiteks kas on asjakohane luua LKF-i juurde mittevaralise kahju hüvitiste komisjoni või, kas oleks asjakohane luua avalik mittevaralise kahju hüvitiste register.

Analüüsime liikluskindlustuse registri liidestamise vajalikkust Rohelise Kaardi Büroode Nõukogu koostööplatvormiga, mille kaudu esitatakse rahvusvahelisi kindlustuskaitse kehtivuse päringuid ja garantiinõudeid.

Kontrollime kindlustusandjate tellimisel sõidukite remondi kvaliteeti. Kutsume hulga hiljuti kindlustushüvitise eest remonditud sõidukeid kontrolli eesmärgiga saada hinnang, kas sõiduki remont teostatakse kvaliteetselt ja kas remondiettevõtte esitatud arve vastab tehtud töödele.

Viime lõpuni veebilehe ja sisevõrgu uuendamise. Mõlemad lahendused on vananemas – veebileht tehnilise platvormi ja liikmete sisevõrk ka kasutajaliidese ja funktsionaalsuse osas. Veebilehe platvormi uuendamise projekt on aruande koostamise hetkeks edukalt lõpetatud. Sisevõrgu uuendamise projekt jätkub.

Kestlikkust toetavate tegutsemispõhimõtete juurutamine. Püüame leida seltsidevahelist koostööd sõiduki kahjustumise läbi tekkinud kahju hüvitamisel, et turuüleselt toetada senisest tõhusamalt kestlikke tegutsemispõhimõtteid.

Majanduse, sh kindlustuse arenguproгноoside regulaarne koostamine koostöös kindlustusvaldkonna analüütikutega. Kindlustusandjad ja LKF peavad regulaarselt enda äritegevust planeerima ja ühtlasi on selle käigus vaja tagada sisend ettevõtte riskijuhtimise protsessi. Hetkeseisuga teeb iga kindlustusandja enda äritegevuse planeerimiseks ise kokkuvõtte majanduse ja kindlustussektori arenguproгноosidest. Kuna ka LKF peab enda tegevuse planeerimiseks ja enda riskijuhtimise eesmärgil regulaarselt koondama teavet arenguproгноosidest ja ka oma maja eksperdid peavad panustama kindlustusturu arengute prognoosimisse, siis on 2023. aastal plaanis kindlustussektori ekspertidega koostöös panna kokku majanduskeskkonna arenguproгноos ja ühes sellega ka koostada ühiselt kindlustussektori arenguproгноos. Kui see töö on tulemuslik, proovime selle püsiva rutiinse tegevusena käivitada.

Alates 1. juunist 2023 ei kehti Eesti ega teiste Euroopa majanduspiirkonna lepinguriikide rohelised kaardid Venemaal ega Valgevenes. Korraldame sel teemal teavitustegevusi. See muudatus koosmõjus häiritud rahaülekannetega Eesti ja Venemaa, Valgevene vahel toob LKF-ile kaasa täiendavaid tegevusi, et suhetes nende riikide rohelise kaardi büroode ja nende riikide seltside korrespondentidega Eestis.

Avalikkuse kaasamine ja motiveerimine kahjuennetuslike projektide käivitamiseks. Kahjuennetuse kontseptsioonis on ette nähtud ühe prioriteetse tegevussuunana avalikkuse kaasamine. Näiteks võib selleks olla sihtfondi loomine kodanikelt või kolmandalt sektorilt laekunud projektide finantseerimiseks, mis aitab paremini kaasata avalikkust, kuid ka korjata ideid uute kahjuennetuse projektide läbiviimiseks. Samuti innustab näiteks silmapaistvate sektoriväliste või sektorisiseste inimeste tunnustamine juba läbi viidud algatuste eest uusi inimesi püüdlema sarnaseid ideid ellu viima, sest nende pingutusi pannakse sektoris tähele ja edu korral ka tunnustatakse.

Valmistume raamatupidamisstandardi IFRS17 jõustumiseks. Nii LKF kui kindlustusandjad on uue standardi jõustumiseks ettevalmistused teinud ja esimene uue standardi kohane aruanne peaks kõigil turuosalistel avalikuks saama 2023. aasta I kvartali kohta. Aga oleme valmis täiendavaks toeks, kui peaks selguma mõni probleem, mida kindlustussektori koostöös on võimalik veel selle standardi juurutamisel praktikas koos lahendada. Ühtlasi uuendame ja täiendame erinevaid kindlustussektori turustatistika aruandeid, kui selleks on vajadus.

Olulisemad finantsnäitajad

31. detsembri seisuga või aasta kohta		
tuhanded eurod, va suhtarvud	2022	2021
Aruandeperioodi kohta		
Tulu liikmemaksu põhiosast	3 475	2 638
Tulu kindlustusmaksetest	1 399	1 100
Bruto kahjunõuded	-1 290	-1 208
Bruto kulud	-2 688	-2 295
Perioodi lõpu seis		
Varad kokku	28 098	28 061
Investeeringute osatähtsus varades	65%	64%
Netovara osatähtsus varades	79%	79%
Kindlustustehniliste eraldiste osatähtsus varades	19%	19%
Tulemuslikkust väljendavad näitajad		
Investeeringute tulem	176	315
Perioodi koondtulem	231	884
Netovaratootlus	6%	4%
Varade tootlus	5%	3%
Investeeringute tootlus lunastumiseni	3,5%	0,5%
Turu koondnäitajad		
Turuosaliste liikluskindlustuse eraldised	181 953	169 068
Netovara	22 283	22 052
Nõutav omavahendite miinimum (≥ 10%, LKindIS § 71 (2))	12,2%	13,0%
Liikmemaksu baas aasta algusest	100 856	84 594
Efektiivne liikmemaksu põhiosa määr	3,45%	3,12%

Finantsnäitajate selgitused:

bruto kahjunõuded	makstud kahjud – tagasinõuded + eraldise muutus
netovara tootlus	perioodi tulem / perioodi keskmine netovara
varade tootlus	perioodi tulem / perioodi keskmine varade maht
investeeringute tootlus	investeeringute tulem / perioodi keskmine investeeringuportfelli maht
efektiivne liikmemaksu määr	liikmemaks / liikmemaksu baas (e liikmete kogutud kindlustusmaksed)

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

FINANTSSEISUNDI ARUANNE

VARA	31.12.2022	31.12.2021 korrigeeritud*	Lisa
Raha- ja pangakontod	6 319 678	7 090 490	4
Finantsinvesteeringud	18 384 382	17 855 095	5
sh. õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande	18 384 382	16 853 790	
laenu- ja nõuded (tähtajalised hoiused)	0	1 001 305	
Varad edasikindlustuslepingutest	475 695	493 617	6
Nõuded kindlustustegevusest ja muud nõuded	2 424 775	2 046 719	7
Põhivarad	493 665	564 920	8
VARA KOKKU	28 098 195	28 050 841	
KOHUSTISED JA NETOVARA			
Kohustised	5 815 205	5 998 533	
Kohustised kindlustustegevusest	5 334 661	5 426 277	10
sh. kohustised kindlustuslepingutest	2 312 719	2 378 686	
kohustised tegevusest garantiifondina	3 021 942	3 047 591	
Muud kohustised	201 773	204 644	9
Rendikohustised	278 771	367 612	9
Netovara	22 282 990	22 052 308	
Ülekantud netovara ühingu loomisel	4 723 085	4 723 085	
Muud reservid	255 647	255 647	
Õiglase väärtuse reserv finantsvaradele	-1 269 951	-83 565	
Eelmiste perioodide tulem	17 157 141	16 227 288	
Aruandeperioodi tulem	1 417 068	929 853	
KOHUSTISED JA NETOVARA KOKKU	28 098 195	28 050 841	

TULUDE JA KULUDE ARUANNE

	2022	2021 korrigeeritud*	Lisa
TULUD			
Tulu teenitud kindlustusmaksetest	1 399 446	1 100 238	12
sh. piirikindlustuse kindlustusmaksed	210 967	21 938	
automaatkindlustuse kindlustusmaksed	1 188 479	1 078 300	13,
Tulu liikmemaksust	3 832 831	2 995 284	19
Edasikindlustuse maksed	-144 444	-101 111	
Tulu finantsinvesteeringutelt *	175 962	314 836	5
Muu tulu	131 574	123 667	13
Tulud kokku	5 395 369	4 432 914	
Kahjunõuded	-1 271 964	-1 298 992	
Edasikindlustaja osa kahjunõuetes	-17 922	90 702	
Neto esinenud kahjunõuded	-1 289 886	-1 208 290	15
KULUD			
Nõude käsitlemise kulu	-278 290	-245 418	
Administratiivkulu	-1 655 471	-1 491 529	
Muu tegevuskulu	-754 654	-557 824	
Kulud kokku	-2 688 415	-2 294 771	14
ARUANDEPERIOODI TULEM	1 417 068	929 853	
MUU KOONDTULEM			
Investeeringuportfelli väärtuse muutus	-1 186 386	-45 556	5
ARUANDEPERIOODI KOONDTULEM	230 682	884 297	

* vt lisa 1 lk 10 vigade parandamisega kaasnenud korrigeerimise sisu

RAHAVOOGUDE ARUANNE

(sisse +, välja -)	2022	2021	Lisa
Rahavood põhitegevusest	932 418	905 912	
Laekunud liikmemaks	3 739 898	3 020 785	
Laekunud kindlustusmaksed	126 229	21 784	
Laekunud automaatse sundkindlustuse maksed	1 152 352	1 070 455	12
Laekunud muud tulud	296 451	320 768	
Laekunud tagasinõuded	357 200	352 396	
Makstud kahjunõuded	-1 780 643	-1 369 471	
Makstud edasikindlustuse makse	-144 444	-101 111	
Makstud edasikindlustusvõtjatele	-131 517	-61 504	
Makstud tegevuskulud	-2 683 108	-2 348 191	
Rahavood investeerimistegevusest	-1 616 746	-1 743 535	
Intresside laekumine	358 412	374 359	
Aktsiate soetus	0	-37 101	
Võlakirjade soetus	-9 167 114	-7 268 462	5
Võlakirjade müük	6 281 515	5 379 279	5
Tähtajalise hoiuste avamine	0	-1 000 000	
Tähtajalise hoiuste lõppemine	1 000 000	1 000 000	
Põhivara soetus	-89 559	-191 611	8
Rahavood finantseerimistegevusest	-73 961	-71 435	
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-73 961	-71 435	
Rahavood kokku	-758 289	-909 058	
Raha perioodi alguses	7 090 490	7 985 296	
Valuutakursi muutus	-12 523	14 252	
RAHA PERIOODI LÕPUS	6 319 678	7 090 490	4

NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE

	Ülekantud netovara ühingu loomisel	Reservid	Õiglase väärtuse reserv finants- varadele	Eelmiste perioodide koondtulem	Aruande- perioodi tulem	Kokku
Netovara (korrigeeritud)						
01.01.2021	4 723 085	255 647	-38 009	14 999 970	1 227 318	21 168 011
Eelmiste perioodide koondtulem	0	0	0	1 227 318	-1 227 318	0
Aruandeperioodi tulem	0	0	0	0	929 853	929 853
Muu koondtulem	0	0	-45 556	0	0	-45 556
Netovara 31.12.2021	4 723 085	255 647	-83 565	16 227 288	929 853	22 052 308
Eelmiste perioodide koondtulem	0	0	0	929 853	-929 853	0
Aruandeperioodi tulem	0	0	0	0	1 417 068	1 417 068
Muu koondtulem	0	0	-1 186 386	0	0	-1 186 386
NETOVARA 31.12.2022	4 723 085	255 647	-1 269 951	17 157 141	1 417 068	22 282 990

Lisad lehekülgedel 10 kuni 39 on raamatupidamise aruande lahutamatud osad.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Lisa 1. Ülevaade olulisematest arvestuspõhimõtetest

Üldine informatsioon

Mittetulundusühingu Eesti Liikluskindlustuse Fond (LKF) asutasid kindlustusandjad vastavalt liikluskindlustuse seadusele, ühing registreeriti 29. juunil 2004 ja on 1992. aastal asutatud avalik-õigusliku isiku õigusjärglane. LKFi juriidiline aadress on Mustamäe tee 46, 10621 Tallinn.

Aruande kinnitamise seisuga on LKFi liikmeteks järgmised Eestis tegutsevad kahjukindlustusseltsid:

AAS BTA Baltic Insurance Company Eesti filiaal, AB "Lietuvos draudimas" Eesti filiaal, Akcinė draudimo bendrovė "Gjensidige" Eesti filiaal, AS Inges Kindlustus, AS LHV Kindlustus, Compensa Vienna Insurance Group, ADB Eesti filiaal, ERGO Insurance SE, If P&C Insurance AS, QBE Europe SA/NV, Salva Kindlustuse AS, Swedbank P&C Insurance AS.

LKF on liikluskindlustuse süsteemi toimimist toetavaid teenuseid osutav organisatsioon. LKF pakub kindlustuskatet tavapärasest kindlustustegevusest erinevalt:

- 📄 liikluskindlustuse seadus sätestab olukorrad, millal LKF peab kindlustuskaitse andma (piirikindlustus, automaatne liikluskindlustus) või kahju hüvitama (garantiifondi roll);
- 📄 edasikindlustuse lepingutest tulenevalt andis LKF kindlustuskatet lepinguaastatel 1996 kuni 2004.

Juhatus koostas ja allkirjastas raamatupidamise aruande 20. aprillil 2023. aastal. Majandusaasta aruande, mille osaks on ka raamatupidamise aastaaruanne, kinnitab mittetulundusühingu üldkoosolek. Üldkoosolekul on õigus juhatuse koostatud aruanne jätta heaks kiitmata ja nõuda uue aruande koostamist.

Koostamise alused

LKFi 2022. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (edaspidi IFRS EL) nii nagu need on vastu võetud Euroopa Liidus. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud õiglases väärtuses kajastatavad finantsvarad.

Raamatupidamise aastaaruande koostamine kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega nõuab hinnangute ja eelduste põhjal otsuste tegemist. Tehtud otsused ja hinnangud avaldavad mõju aruandekuupäeva seisuga esitatud LKFi varadele ja kohustistele ning tuludele ja kuludele. Positsioonid, mille väärtuse leidmisel on kasutatud juhtkonna hinnanguid on toodud lisas 2.

Aruandes esitatud väärtused on ümardatud ühe euro täpsuseni, kui ei ole märgitud teisiti.

Vigade parandus

Alates 01.01.2018 IFRS 9 rakendamisega oli LKF ekslikult kajastanud portfellis olevatelt võlakirjadelt aruandeperioodil teenitud intressitulu „õiglase väärtuse reserv finantsvaradele“ hulgas. Perioodide tulusse oli kantud teenitud intress koos turuväärtuse muutusega võlakirja lunastamisel. 2022. aasta aruandes on korrigeeritud võrdlusperioodi teenitud intressitulu kajastamist, mis suurendas 2021. aasta aruandeperioodi tulemit 139 603 euro võrra. Aastate 2018-2020 teenitud intressitulu 398 877 eurot on kantud „õiglase väärtuse reserv finantsvaradele“ arvelt „eelmiste perioodide tulemi“ arvele 2021. aasta algsaldode korrigeerimisena.

õiglase väärtuse reservi kujunemine	31.12.2022	31.12.2021 korrigeeritud	31.12.2021	muutus
algsaldo	-83 565	-38 009	360 868	-398 877
perioodi tulemisse kantud kogunenud kasum (-kahjum) lõppenud tehingutelt	-78 123	-100 807	37 939	-138 746
turvaväärtuse muutus	-1 264 509	-146 363	131 986	-278 349
lõppsaldo	-1 269 951	-83 565	454 915	-538 480

<i>finantsinvesteeringute kategooriad</i>	2021 korrigeeritud	2021	muutus
õiglasel väärtusel läbi tulude ja kulude aruande			
teenitud tulu võlakirjadelt	299 164	159 561	139 603
intressitulu hoiustelt	1 420	1420	0
valuutakursi muutus	14 252	14252	0
kokku	314 836	175 233	139 603
õiglasel väärtusel läbi muu koondtulemi			
sh. kasum/kahjum õiglase väärtuse muutusest	-45 556	-64 787	19 231
laekunud intressitulu	0	158 834	-158 834
kokku	-45 556	94 047	-139 603
kõik kokku	269 280	269 280	0

Muudatused arvestuspõhimõtetes ja avalikustatavas teabes

Arvestuspõhimõtteid on rakendatud järjepidevalt kõigil aruandes esitatud perioodidel, välja arvatud järgnevad uued ja/või muudetud IFRS-id, mida on rakendatud alates 1. jaanuarist 2022:

IFRS 3 „Äriühendused“ muudatustega uuendatakse standardis olevat viidet IASB finantsaruandluse kontseptuaalsele raamistikule nii, et eelmise versiooni asemel viidataks kehtivale ehk 2018. aasta versioonile, ilma et muudetaks oluliselt äriühenduste kajastamise nõudeid.

IAS 16 „Materiaalsed põhivarad“ muudatustega keelatakse ettevõtte sellise tulu mahaarvamine materiaalse põhivara soetusmaksumusest, mis saadakse toodetud toodete müümisest perioodil, kui ettevõtte tegeleb veel vara juhtkonna poolt ette nähtud asukohta ja tööseisundisse viimisega. Sellise tulu ja seotud kulud kajastab ettevõtte kasumiaruandes.

IAS 37 „Eraldised, tingimuslikud kohustised ja tingimuslikud varad“ muudatustega täpsustatakse, milliseid lepingu täitmisega seotud kulusid peab ettevõtte lepingu kahjulikkuse hindamisel arvesse võtma. Muudatustes selgitatakse, et kaupade tarnimise või teenuste osutamise lepinguga otseselt seotud kulutused hõlmavad ka otseselt lepingulistele tegevustele jaotatud kulutusi.

Iga-aastaste parandustega ajavahemikuks 2018–2020 tehakse väiksemaid muudatusi standardites IFRS 1 „Rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite esmakordne kasutuselevõtt“, IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ ja IAS 41 „Põllumajandus“ ning IFRS 16 „Rendiarvestus“ näidetes.

LKFi raamatupidamise aastaaruandele nimetatud muudatused mõju ei avaldanud.

IFRS 16 „Rendiarvestus“ muudatus: COVID-19-ga seotud rendihinna alandamine pärast 30. juunit 2021
Muudatust kohaldatakse 1. aprillil 2021 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine, sh finantsaruannete puhul, mis polnud muudatuse kuupäeva seisuga veel kinnitatud. 2021. aasta märtsis muutis IASB IFRS 16 kohaselt lubatud lihtsustuse tingimusi, millega võimaldati rentnikel loobuda IFRS 16 nõuete rakendamisest rendilepingute muutmise kajastamisel otseselt COVID-19 pandeemiast tingitud rendihinna alandamise puhul.
LKFiil puudus vajadus antud muudatust kasutada.

Uued rahvusvahelised finantsaruandlusstandardid ja tõlgendused, mis on vastuvõetud kuid veel jõustumata ja ei kehti 31. detsembril 2022 lõppenud aastaaruande perioodi kohta ja seetõttu pole neid käesoleva aruande koostamisel rakendatud

IFRS 17 „Kindlustuslepingud“ Standardit kohaldatakse 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele. Kui standardi IFRS 17 esmase rakendamise kuupäeval või enne seda on rakendatud IFRS 9, on lubatud ka ennetähtaegne rakendamine.

IFRS 17 eesmärk on anda kindlustusandjatele kindlustuslepingute kajastamiseks ühetaoline ja senisest parem arvestusmudel, kehtestades põhimõtted kõigi kindlustuslepingute ning lisaks ka teatud garantiide ja võimaliku kasumiosalusega finantsinstrumentide kajastamiseks, mõõtmiseks, esitamiseks ja avalikustamiseks. Arvestusmudelit täiendavad mugandused otsese kasumiosalusega lepingute jaoks (muutuva tasu meetod) ning lihtsustatud lähenemine (kindlustusmaksete meetod) peamiselt lühiajaliste lepingute tarbeks.

Uue arvestusmudeli kohaselt tuleb võtta tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse mõõtmisel kindlasti arvesse ka riskikordaja ning mõõtmist peab kordama uuesti igal aruandeperioodil (kindlustuslepingu rahavood). Samuti sisaldab mudel lepingulist teenusemarginaali, milleks on kindlustuslepingute grupi rahavoogude esmasel kajastamisel mõõdetud kindlustuslepingute rahavoogude nüüdisväärtus, mis näitab kindlustuslepingute teenimata tulu, mida kajastatakse hiljem kasumiaruandes vastavalt kindlustuskaitse perioodi jooksul kindlustuslepingu alusel osutatud teenustele. Teatud muutuste ilmnemisel tulevaste rahavoogude eeldatavas nüüdisväärtuses korrigeeritakse vastavalt ka lepingulist teenusemarginaali ning see kajastub ka kasumiaruandes kogu ülejäänud kindlustuskaitse perioodi jooksul. Summasid, mis makstakse kindlustusvõtjale igal juhul, sõltumata kindlustusjuhtumi toimumisest (mitteeristatavad investeerimiskomponendid), ei kajastata kasumiaruandes, vaid otse finantsseisundi aruandes.

Kindlustustegevuse tulude ja kulude kajastamine koondkasumiaruandes põhineb perioodi jooksul osutatud teenustel. Kindlustustegevuse tulemit esitatakse koondkasumiaruandes kindlustuslepingute finantstulust või -kulust eraldi. Finantsseisundi aruandes esitatakse eraldi varade ja kohustistena käsitatavate väljastatud kindlustuslepingute portfelli bilansilised maksumused. Sama reegel kehtib ka sõlmitud edasikindlustuslepingute portfelli kajastamisel. Lisaks suurendatakse standardiga oluliselt avalikustamiskoostmeid, et anda senisest rohkem informatsiooni kindlustuslepingutega seoses kajastatud summade ning nendest tulenevate riskide olemuse ja ulatuse kohta.

IASB otsustas kasutada ülemineku kuupäeval lepingulise teenusemarginaali hindamiseks tagasiulatuvat meetodit. Kui mõne kindlustuslepingute grupi puhul on täielikult tagasiulatuvalt rakendamine, nagu see on defineeritud standardis IAS 8, aga võimatu, tuleb kasutada selle asemel kas osaliselt tagasiulatuvat meetodit või õiglase väärtuse meetodit, mis üleminekut lihtsustavad.

2021. aasta detsembris avaldas IASB IFRS 17 muudatused, et lubada kasutada üleminekul finantsvarasid puudutavate võrdlusandmete liigitamisel täiendavat lihtsustust, mis peaks kõrvaldama IFRS 17 esmasel rakendamisel võrdlusandmetes esineda võiva arvestuse mittevastavuse finantsvarade ja kindlustuslepingutest tulenevate kohustiste vahel. Kõnealust lihtsustust kasutavad ettevõtted peavad esitama võrdlusandmed nii, nagu oleks finantsvarale kohaldatud IFRS 9 liigitamis- ja mõõtmiskoostmeid.

Standardijärgsele kindlustuslepingu definitsioonile vastavad LKFi poolt väljastatavad piirikindlustuse lepingud ning perioodil 1996-2004.a väljastatud edasikindlustuslepingud. LKF hakkab oma kindlustuslepingutest tulenevaid kohustisi ning tulusid ja kulusid kajastama kindlustusmaksete meetodil. Kindlustusmaksete meetodil kindlustuslepingute kajastamine ei muuda LKFi varade ja kohustiste väärtuse hindamisel oluliselt seni kasutatavaid hinnanguid ja eeldusi ning lubab alla 1 aastase tähtajaga rahavood kajastada diskonteerimata kujul. Oluliselt muutub põhjaruannete esitusviis ning nendest tulenevalt uued kohustuslikud lisad koos selgitustega. Lisaks tuleb kasutatud hinnanguid ja eeldusi rohkem raamatupidamise aruande lisades avalikustada.

IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ muudatused: kohustiste klassifitseerimine lühiajalisteks või pikaajalisteks. Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2024 või hiljem algavatele aruandeperioodidele tagasiulatuvast vastavalt standardile IAS 8, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatustega soovitakse täpsustada standardis IAS 1 kohustiste lühi- ja pikaajaliseks liigitamiseks toodud põhimõtteid.

Muudatustega selgitatakse, mida tähendab õigus lükata arveldamine edasi ja nõue, et see õigus peab eksisteerima aruandeperioodi lõpus, ning täpsustatakse, et kohustiste lühi- ja pikaajaliseks liigitamist ei mõjuta ei juhtkonna kavatsus ega ka tehingu vastaspoolele väljastatud optsioonid, mis võivad viia kohustuse arveldamiseni ettevõtte enda omakapitaliinstrumentide üleandmise teel. Samuti täpsustatakse muudatustes, et kohustise liigitamist mõjutavad vaid need lepingutingimused, mida ettevõtte peab täitma kas aruandekuupäeval või enne seda. Täiendavat informatsiooni tuleb avalikustada ka sellistest laenulepingutest tulenevate pikaajaliste kohustiste kohta, kus nõutakse lepingutingimuste täitmist 12 kuu jooksul pärast aruandeperioodi lõppu. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud.

IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ ja IFRS-ide rakendusjuhendi nr 2 muudatused: arvestuspõhimõtete avalikustamine. Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatustega antakse juhiseid selle kohta, kuidas otsustada, milline informatsioon on avalikustamiseks piisavalt oluline. IAS 1 muudatustega asendatakse nõue avalikustada 'peamised' arvestuspõhimõtted nõudega avalikustada 'olulisemad' arvestuspõhimõtted. Rakendusjuhendisse on lisatud ka täpsemad suunised ja näited, mis peaksid aitama otsustada, milline informatsioon on avalikustamiseks piisavalt oluline.

IAS 8 „Arvestusmeetodid, arvestushinnangute muutused ja vead“ muudatused: mõiste 'arvestushinnang' definitsioon. Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatused puudutavad kõiki 1. jaanuaril 2023 või hiljem arvestuspõhimõtetes ja arvestushinnangutes toimuvaid muutusi. Uue definitsiooni kohaselt on arvestushinnang raamatupidamise aastaaruandes kajastuv rahaline summa, mille mõõtmisel esineb hinnangu ebakindlus. Samuti täpsustatakse muudatustega, mis on arvestushinnangute muutused ning kuidas need erinevad muutustest arvestuspõhimõtetes ja vigade korrigeerimisest.

IFRS 16 „Rendiarvestus“ muudatused: rendikohustised müügi-tagasirendi tehingutes. Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2024 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatuste eesmärk on täpsustada standardis IFRS 16 müüja rentniku poolt müügi-tagasirendi tehingust tuleneva rendikohustise mõõtmisel rakendatavaid kajastamisnõudeid, muutmata seejuures müügi-tagasirendi tehingutega mitteseotud rendilepingute arvestust. Täpsemalt peab müüja-rentnik tegema 'rendimaksed' või 'muudetud rendimaksed' kindlaks nii, et ta ei kajastaks kasumit ega kahjumit talle kasutusõigusega alles jäänud varalt. Nende nõuete rakendamine ei takista müüja-rentnikul kajastamast kasumiaruandes rendi osalisest või täielikust lõpetamisest tulenevat kasumit või kahjumit. Müüja-rentnik peab rakendama muudatust tagasiulatuvalt vastavalt standardile IAS 8 kõigi müügi-tagasirendi tehingute suhtes, mis on tehtud pärast esmase rakendamise kuupäeva, milleks loetakse selle aruandeperioodi algust, kus majandusüksus IFRS 16 esmakordselt rakendas. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud.

LKFi hinnangul ei avalda eelpool nimetatud standardite muudatused LKFi raamatupidamise aruandele olulist mõju.

Lisaks eeltoodule rakenduvad järgmistel perioodidel standardid ja tõlgendused, mis ei oma LKFi jaoks mõju:

IFRS 10 „Konsolideeritud finantsaruanded“ ja IAS 28 „Investeeringud sidus- ja ühisettevõtetesse“ muudatused: varade müügi ja üleandmise tehingud investori ja tema sidus- või ühisettevõtete vahel;

IAS 12 „Tulumaks“ muudatused: edasilükkunud tulumaks, mis on seotud ühest tehingust tulenevate varade ja kohustistega muudatustega kitsendatakse esmase kajastamise erandi rakendusala ning täpsustatakse, kuidas peaksid ettevõtted arvestama edasilükkunud tulumaksu selliste tehingute puhul nagu rendilepingud ja taastamise kohustised.

Arvestus- ja esitusvaluuta

LKFi arvestus- ja esitusvaluuta on euro.

Raha ja raha lähendid

Raha ja raha lähenditena kajastatakse nõudmiseni ning soetamisel kuni 3-kuulise tähtajaga tähtajalisi hoiuseid pangas.

Välisvaluutapõhised tehingud ja kirjed

Tehingud välisvaluutas kajastatakse raamatupidamises tehingupäeval kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursi järgi. Aruandes on valuutapõhised varad ja kohustised ümber hinnatud aruandekuupäeval kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursi järgi. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kajastatud tulude ja kulude aruandes periooditulu- ja kuluna.

Finantsvarad

IFRS 9 nõuab finantsvarade klassifitseerimisel ja edasisel kajastamisel lähtumist investeringuportfelli ärimudelist ja instrumendi rahavoogudest, mille alusel liigitatakse finantsvarad kas võla- või omakapitaliinstrumentideks (IAS 32, teise osapoole seisukohast).

Võlainstrumentide kajastamisel lähtudes rahavoogude juhtimise ärimudelist ja instrumendi rahavoogude näitajatest on IFRS 9 kohaselt kolm võimalust:

- ärimudeliks on finantsvara hoida eluea lõpuni (st koguda põhiosa ja intresse) ning mitte müüa (üksikud ja väikesemahulised müügid on lubatud) – kajastamine korrigeeritud soetusmaksumuses;
- ärimudeliks on finantsvara osaliselt hoida (st koguda põhiosa ja intresse) ja aeg-ajalt müüa - intressiarvestus korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil; aruandekuupäeval ümberhindlus õiglasele väärtusele läbi koondkasumiaruande; instrumendi müügil või eluea lõpul kantakse instrumendiga seoses kogunenud koondkasum (või -kahjum) ümber kasumiaruandesse;
- ärimudeliks on kauplemine (või instrumendi rahavood sisaldavad muid elemente peale põhiosa ja intressi) – kajastamine õiglane väärtus ümberhindlustega läbi kasumiaruande.

Arvestades praktikat ja eesmäärke võlainstrumentidesse (võlakirjad) rahapaigutamisel on LKFi investeringuportfelli ärimudeliks ülaloodud loetelust punkt kaks, mis nõuab instrumentide õiglase väärtuse muutuse kajastamist läbi koondtulemiaruande, ning teenitud intressi kajastamise aruandeperioodi tulemis. Aruandeperioodi tulemisse kantakse lõplik kogunenud kasum (-kahjum) instrumendi lunastamisel. Siia gruppi kuuluvad finantsvarad võetakse algselt arvele nende õiglases väärtuses (ei sisalda tehingukulusid). Pärast esmast arvele võtmist kajastatakse antud kategooria finantsvarasid nende õiglases väärtuses (ehk turuhinnas) ning väärtuse muutusest tulenevaid kasumeid/kahjumeid kajastatakse tulude ja kulude koondaruandes.

LKFi bilansis olevad laenud ja nõuded (siia kuuluvad ka tähtajalised hoiused) on fikseeritud maksetega finantsvarad, mille ärimudeliks on hoida eluea lõpuni ning mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Laenud ja nõuded võetakse esmalt arvele nende õiglases väärtuses koos tehingukuludega. Edaspidi kajastatakse laenusid ja nõudeid korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemist intressimäära. Võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused kajastatakse tulude ja kulude aruandes.

LKF ei ole aruandeperioodil klassifitseerinud ühtegi finantsvara kategooriasse, kus ärimudeliks on kauplemine.

LKF puuduvad finantsvarad, mida vastaspoole suhtes saaks klassifitseerida omakapitaliinstrumentideks.

Kõik tehingud finantsvaradega kajastatakse tehingu väärtuspäeval. Finantsvarade kajastamine lõpetatakse siis, kui LKF kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolele üle varast tulenevad rahavood ning enamiku seotud riskidest ja hüvedest.

IFRS 13-s määratakse kindlaks õiglase väärtuse hindamistehnikate hierarhia, mis põhineb sellel, kas hindamistehnika sisendid on jälgitavad või mitte. Jälgitavad sisendid kajastavad sõltumatutest allikatest

saadud turuandmeid; mittejälgitavad sisendid kajastavad ettevõtte oletusi turu kohta. Nende kahte liiki sisendite alusel on loodud järgmine õiglase väärtuse määramise hierarhia:

- 📁 I tase – noteeritud hinnad identsetele varadele või kohustistele aktiivsetel turgudel. See aste hõlmab noteeritud aktsiatega seotud väärtpabereid ja võlainstrumente börsidel, aga ka turuosaliste poolt noteeritud instrumente;
- 📁 II tase – muud sisendid kui 1. astmes sisalduvad noteeritud hinnad, mis on vara või kohustise osas jälgitavad kas otse (hindadena) või kaudselt (on tuletatud hindadest);
- 📁 III tase – vara või kohustise sisendid, mis ei põhine jälgitavatel turuandmetel (mittejälgitavad sisendid). See aste hõlmab aktsiainvesteeringuid ja võlainstrumente, millel on suures ulatuses mittejälgitavaid osasid.

Investeeringute õiglaseks väärtuseks on börsil noteeritud väärtpaberite puhul nende viimane ostunoteering. Börsil noteerimata, kuid aktiivsel turul kaubeldavad aktsiad hinnatakse ümber turuhinda viimase teostatud ostutehingu hinna alusel (kui tegu on turutingimustega).

Finantsvarade allahindluse vajaduse hindamine

LKF arvestab oma finantsvarade kajastamisel IFRS 9 toodud varade allahindluse nõudeid ning tingimust, et allahindlus tekib vara arvele võtmisel. Allahindlused kajastatakse läbi tulude ja kulude aruande.

Finantsvarade väärtus on langenud, kui hindamise vajadusele viitavad objektiivsed asjaolud, kas mineviku praktikast tulenevalt või hinnangust tulevikus toimuvatele muudatustele ja need omavad usaldusväärset mõõdetavat mõju tuleviku rahavoole. Objektiivne asjaolu, mis viitab väärtuse langusele on ettevõttele kättesaadav informatsioon nagu näiteks:

- 📁 võlgniku olulised finantsraskused;
- 📁 lepingutingimuste rikkumine, sealhulgas maksete mittetähtaegne laekumine;
- 📁 finantsvara aktiivse turu kadumine;
- 📁 muu informatsioon, mis viitab olulisele muudatusele oodatud tuleviku rahavoogudes.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud laenude ja nõuete muutumisest tekkinud kahju on bilansilise maksumuse ja riskivaba intressimääraga diskonteeritud tuleviku rahavoogude nüüdisväärtuse vahe. Vara bilansilist maksumust vähendatakse läbi nõuete allahindluse konto ja tekkinud kahju kajastatakse tulude ja kulude aruandes.

Nõuete hindamisel analüüsitakse iga nõuet eraldi, v.a kogumina käsitletavate kahjujuhtumite tagasinõuete ning automaatse liikluskindlustuse (ALK) kindlustusmakse nõuete puhul. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumisi kajastatakse ebatõenäoliste nõuete kulu vähenemisena. Tagasinõuete ja ALK kindlustusmakse nõuete tuleviku rahavoogude nüüdisväärtused on leitud kasutades sisemist intressimäära (vt mudeli kirjeldust lk 25).

Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded hindab juhtkond lootusetuks, kui on teada asjaolud, et nende nõuete laekumist ei toimu, kuna kohustatud isik on likvideeritud, pankrotimenetlus on lõpetatud ja pankrotivarast väljamakseid rohkem ei tehta, vms. Lootusetud nõuded kantakse bilansist välja ning nendega tegelemine lõpetatakse.

Kui järgnevatel aruandeperioodidel allahinnatud vara väärtus kasvab (näiteks krediidiireitingu paranemine), siis esialgselt kajastatud allahindlus tühistatakse. Tühistatud allahindlus kajastatakse tulude ja kulude aruandes.

Ettemakstud kulud

Ettemakstud kuludena näidatakse tulevaste perioodide kulude ettemaksed, sealhulgas LKFi poolt edasikindlustusandjatele tasutud edasikindlustuse kindlustusmakse (mis garantiifondi tegevuse eripärast tulenevalt on lepingujärgne fikseeritud summa), mida periodiseeritakse vastavalt lepingus toodud kindlustusaastale.

Materiaalne põhivara

Põhivarana võetakse arvele rohkem kui üheaastase kasutusajaga varad. Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et LKFi saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Muid hooldus- ja remondikuluseid kajastatakse nende tekkimise perioodi kuludes.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeest. LKFi bilansis oleva põhivara eluea pikkuseks on hinnatud 4-10 aastat.

Vara kasuliku eluea jooksul amortiseeritakse vara soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vaheline summa. Igal aruandekuupäeval hinnatakse kasutatavate amortisatsioonimäärade, amortisatsioonimeetodi ja varadele määratud lõppväärtuste põhjendatust. Kui vara lõppväärtus ületab tema bilansilist jääkmaksumust, lõpetatakse vara amortiseerimine.

Juhul kui põhivara kaetav väärtus (s.o kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara neto müügihind või vara kasutusväärtus) on väiksem tema bilansilisest jääkmaksumusest, on materiaalse põhivara objektid alla hinnatud nende kaetavale väärtusele.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Immateriaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Määratud kasuliku elueaga immateriaalsete põhivarade amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale immateriaalse põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust elueast. LKFi bilansis oleva immateriaalse põhivara eluea pikkuseks on hinnatud 2-5 aastat.

Juhul kui immateriaalse põhivara kaetav väärtus (s.o kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara neto müügihind või vara kasutusväärtus) on väiksem tema bilansilisest jääkmaksumusest, on immateriaalse põhivara objektid alla hinnatud nende kaetavale väärtusele.

LKFi bilansis on immateriaalse põhivarana kajastatud väljaminekud liikluskindlustuse infosüsteemi arendamisele ja tarkvara litsentsidele.

Kapitali- ja kasutusrent

IFRS 16 „Rendilepingud“ kehtestab rentide kajastamise, mõõtmise, esitamise ja avalikustamise põhimõtted mõlemale lepingupoolele.

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Kasutusrendina kajastatakse lepingud, mille lepingujärgsed maksed kokku on LKFi jaoks ebaolulised.

LKFi kui rentniku kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustisena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksede miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustise jääkväärtuse vähendamiseks. Kapitalirendi tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem. Kapitalirendi lepingute sõlmimisega otseselt kaasnevad rentniku poolt kantavad esmased otsekulutused kajastatakse renditava vara soetusmaksumuse koosseisus.

Vastavalt IFRS 16 nõuetele kajastab LKF kontoriruumide rendilepingut kapitalirendina. Kasutusrendina, mille maksed lähevad perioodi kuludesse, kajastati jätkuvalt kontori köögitehnika renti (aastane rendimakse ca 1 300 eurot).

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tulude ja kulude aruandes kuluna.

Finantskohustised

Finantskohustiste kajastamist reguleerib IFRS 9. Kõik finantskohustised (võlad hankijatele, viitvõlad, ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustised) võetakse algselt arvele nende õiglasest väärtusest, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil kasutades sisemist intressimäära.

Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuulavas summas.

Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on 12 kuu jooksul alates aruandekuupäevast; või LKFi pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast aruandekuupäeva.

Finantskohustiste kajastamine lõpetatakse siis, kui kohustis on tasutud, tühistatud või aegunud.

Netovara

LKF kasutab oma netovara Liikluskindlustuse seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks. Vastavalt põhikirjale jagatakse LKFi lõpetamisel pärast võlausaldajate nõuete rahuldamist järele jäänud vara LKFi liikmete vahel võrdselt, kui seadus mille alusel organisatsioon on loodud ja tegutseb, ei sätesta teisiti. LKFi lõpetamine on lubatud üksnes juhul kui see on sätestatud seaduses või seaduse muudatuses, mille alusel LKF on loodud ja tegutseb.

„Ülekantud netovara ühingu loomisel“ tekkis varade, õiguste ja kohustiste üleandmisel 01. oktoobril 2004.a. Eesti Liikluskindlustuse Fond (likvideeritud) poolt MTÜ-le Eesti Liikluskindlustuse Fond.

Netovara kirjel „Muud reservid“ on kajastatud 2004. aasta tulemi arvelt moodustatud eraldis piirikindlustuse kahjude katteks.

Netovara kirjel „Õiglase väärtuse reserv finantsvaradele“ kajastatakse investimisportfellis olevate väärtpaberite turuväärtuse muutust kuni väärtpaberi lunastamise või müümiseni. Väärtpaberi lõppemiselt liigub kogunenud tulu aruandeperioodi tulemi hulka.

Tasaarveldamine

Finantsvarasid ja –kohustisi tasaarveldatakse ainult juhul, kui selleks eksisteerib lepinguline õigus ning on kavas nimetatud summad realiseerida samaaegselt või netobaasil.

Kindlustustegevus

LKF sõlmib või on sõlminud kahesuguseid IFRS 4 definitsioonile vastavaid kindlustuslepinguid – piirikindlustus- ja edasikindlustuslepingud. Lisaks sõlmitud kindlustuslepingutele on LKFi kindlustusportfelli ülevõtmise käigus tekkinud kohustised seltside maksejõuetusest. Garantiifondi riskid – kindlustamata sõiduk sundkindlustusega, kindlustuskaitseta ja tuvastamata sõidukiga põhjustatud kahjud ei tulene lepingutest, mistõttu ei rakendu garantiifondiga seotud riskidele ja kohustistele IFRS 4.

Kindlustuslepingud

IFRS 4 nõuab kindlustuslepingute klassifitseerimist finantsarvestuse mõistes kindlustus- ja investimislepinguteks, sõltuvalt sellest, kas lepinguga kaasneb märkimisväärne kindlustusriski edasiandmine. Kindlustusleping on leping, mille alusel LKF võtab enda kanda kindlustusvõtja märkimisväärse kindlustusriski, kokkuleppega kompenseerida kindlustusvõtjale määratletud ebakindlast tulevikusündmusest (kindlustusjuhtumist) põhjustatud kahju.

Piirikindlustuse andjana sõlmib LKF klientidega lühiajalisi, kuni 12 kuiseid kindlustuslepinguid. Piirikindlustus on liikluskindlustus, millega kindlustatakse välisriigis, välja arvatud Euroopa

Majanduspiirkonna lepinguriigis ja Šveitsi Konföderatsioonis, põhiasukohta omava sõidukiga kahju tekitamisest tulenev vastutus.

Edasikindlustuse andjana on LKF sõlminud lepinguid aastatel 1996 kuni 2004.

Kõikide LKFi poolt väljastatud kindlustuslepingute kajastamist reguleerib IFRS 4.

Tulu kindlustusmaksetest

Kindlustusmaksena näidatakse kindlustuslepingu kindlustusmaksed ja sundkindlustuse kindlustusmaksed. Kindlustusmaksed kajastatakse lähtudes maksetealise väljastamise kuupäevast. Kindlustusmakse tuluna ei kajastata ettemakseid kindlustusvõtjatelt. Tulu automaatse sundkindlustuse kindlustusmaksetest on kajastatud kooskõlas standardiga IFRS 15.

Edasikindlustustegevus

LKFi kui edasikindlustusvõtja poolt makstud edasikindlustuse maksed ja saadud hüvitised kajastatakse tulude ja kulude aruandes ja finantsseisundi aruandes brutomeetodil. Lepingujärgne fikseeritud kindlustusmakse makstakse kord aastas ja summad periodiseeritakse võrdsete maksetena kogu lepinguperioodi peale.

Neto esinenud kahjunõuded

Esinenud kahjunõuetena näidatakse aruandeperioodil väljamakstud kahjud, kahjunõuete eraldiste muutus ning esitatud tagasinõuete summad ning summad jääkvara realiseerimisest, millest on maha arvatud ebatõenäoliselt laekuvad nõuded ja edasikindlustusandja poolt hüvitatava osa muutus.

Edasikindlustuslepingutest tulenevate varade allahindamise vajadus määratakse, kasutades sama meetodit, millega hinnatakse nõuete allahindamise vajadust. Kirjeldus on toodud peatükis „[Finantsvarade allahindluse vajaduse hindamine](#)“.

Lisaks sõlmitud kindlustuslepingutest tulenevatele kahjunõuetele hüvitab LKF ülevõetud pankrotistunud ASA Kindlustuse ja Ühiskindlustuse kindlustuslepingutega seotud kahjusid.

Kindlustustegevus – kohustiste arvestus

Kindlustustegevusest tulenevate kohustiste arvestus on kaheetapiline. Esiteks arvestatakse kohustised kasutades arvutusmeetodeid, mis baseeruvad rahvusvaheliselt üldtunnustatud kindlustusmatemaatilistel põhimõtetel.

Teiseks viiakse aruandekuupäeva seisuga läbi kohustiste piisavuse test, mis võtab arvesse jooksvaid hinnanguid lepingutest tulevate rahavoogude kohta arvestades turul valitsevaid intressimäärasid ning inflatsiooni ja suremuse ootusi.

Ettemakstud kindlustusmaksete eraldis

Ettemakstud kindlustusmaksete eraldis moodustub üksiklepingute ettemakstud kindlustusmaksete eraldistest ning seda arvutatakse iga kindlustuslepingu kohta eraldi bruto kindlustusmaksete põhjal *pro rata temporis* meetodil.

Rahuldamata nõuete eraldis

Rahuldamata nõuete eraldis moodustatakse enne aruandekuupäeva toimunud kahjujuhtumite lõplike või hinnanguliste väljaminekute katteks. Rahuldamata nõuete eraldis (RNE) koosneb:

- käsitletud, kuid väljamaksmata nõuetest;
- teadaolevatest registreeritud, kuid käsitlemata nõuetest (RBNS);
- esinenud, kuid teatamata nõuetest (IBNR);
- perioodilise hüvitise nõuetest (PE);
- möödumata riskide eraldisest, mis tuleneb kohustiste piisavuse testist;
- kahjukäsitluskuludest, mis arvutatakse kahjujuhtumi põhiselt (RBNS ja PE) ning IBNRi puhul arvutatakse üle kogumi ühtse määra alusel.

Kohustised edasikindlustuslepingutest (sh edasikindlustusandja osa eraldistes) arvutatakse seltside poolt esitatud andmete alusel kahjujuhtumite kaupa arvestades vastavate lepinguaastate vastutuse piirmäärasid. Seltsidelt kogutud andmete alusel leitud tulemused on kontrollitud pisteliselt tehniliste aruannete ja liikluskindlustuse infosüsteemis kajastatud andmetega ning vajadusel on sisse viidud täpsustused.

Kohustiste piisavuse test

Kui aruandekuupäeval läbi viidud kohustiste piisavuse testi tulemusena leitud väärtus on suurem kohustiste bilansilisest väärtusest, siis kajastatakse tekkiv puudujääk tulude ja kulude aruandes suurendatakse vahe võrra bilansis vastavate eraldiste ja finantskohustiste suurus. Kui testiga saadud väärtus on väiksem, kajastatakse bilansis eraldiste ja finantskohustistena nende bilansilist väärtust (vt ka Lisas 11 toodud testikirjeldust).

Testides on käsitletud nii kindlustuslepingutest (IFRS 4) tulenevaid kohustisi kui ka kohustisi, mis tulenevad tegutsemisest garantiifondina.

Tegevus garantiifondina

Tulu liikmemaksust

Liikmemaksu tulu on kajastatud kooskõlas IFRS 15 nõuete ja viieastmelise mudeliga. Teostamiskohustuste defineerimisel on ennekõike arvestatud liikluskindlustuse seaduses ja selle alusel sõlmitud halduslepingus sätestatud ülesannete täitmisega. Lisaks halduslepinguga sätestatud ülesannetele on LKFi põhikirjalised ülesanded. Liikmemaksu kogutakse LKFi eesmärgi täitmisega seotud kulutuste katmiseks. Nimetatud tegevused ja kulutused määratakse kindlaks majandusaasta kohta nõukogu poolt kinnitatava majandusaasta eelarvega ning nõukogu ja juhatuse otsustega.

Liikmemaksu arvestatakse LKFi liikme poolt kogutud liikluskindlustuse maksetest ühtse maksumäära kaudu. LKFi liikmemaksu põhiosa kujuneb kahes osas: iga liikme jaoks võrdne fikseeritud makse perioodi kohta (3000 eurot kuus), millele lisandub kogutud liikluskindlustuse maksete alusel ühtse määra kaudu arvestatud mahuosa. 2022. aastal oli mahuosa suurus 3,05% (2021: 2,650%). Maksumäära suuruse otsustab juhatuse esitatud ettepaneku alusel nõukogu.

Liikmemaksu tulu kajastatakse perioodi jooksul mil teostamiskohustust täidetakse, eelpool nimetatud aastase tsükliga. Liikmemaksu suuruse määramisel ning edaspidisel kajastamisel on arvestatud, et kogu tasu on tehingukulude katteks. Lisaks võimaldab LKFi põhikiri koguda liikmemaksu lisaosa kokkulepitud tugiteenuste täitmiseks.

Tulu automaatse liikluskindlustuse maksetest ja kõrgendatud kindlustusmaksetest

Kogutud kõrgendatud kindlustusmaksed (kuni 30.09.2014) ja automaatse liikluskindlustuse maksed (alates 01.10.2014) kajastatakse kindlustusmakse tuluna. Nimetatud kindlustusmakset arvutatakse nende sõidukite suhtes, mille suhtes kindlustuslepingu sõlmimise kohustus on täitmata. Arvutuses kasutatav maksemäär on kuni viie kordne vastav keskmine kindlustusmakse. Automaatse liikluskindlustuse maksed ei ole kajastatud kooskõlas IFRS 4-ga, vaid IFRS 15-ga, kuna LKF on hinnanud, et oma olemuselt ei ole tegu kindlustuslepinguga.

Tulu tagasinõuetest, kahjukäsitluse vahendamisest

LKFi on õigus kahju põhjustajalt hüvitatud summa koos käsitluskuludega tagasi saada, kas kogumahu või omavastutuse ulatuses. Kui LKF käsitleb ja hüvitab kannatanule kahju, mis on põhjustatud kindlustuskohustusest vabastatud sõidukiga või välisriigi sõidukiga, mille kindlustusandjal ei ole Eestis esindajat, esitab LKF nõude kahju käsitlemise eest võetud tasu osas.

Muude tulude arvestus

Muude tulude all kajastatakse lepingulisi tulusid teenuste eest (sh liikmetele), mida LKF liikmemaksu eest ei osuta. Kõik selles grupis kajastavad tulud on kajastatud kooskõlas IFRS 15, samas on LKF lähtunud oma ettevõtlusvormist mittetulundusühing, kus kogu saadav tulu on allokeeritud tehingukuludeks. Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul siis perioodi jooksul.

Kahjunõuded ja kohustised

LKF täidab garantiifondina liikluskahju tekitanud isiku kindlustusandja kohustisi, kui kahju tekitati:

- tuvastamata sõidukiga;
- kindlustuslepinguta sõidukiga (kindlustuskaitseta sõidukiga ja kindlustamata sõiduki sundkindlustusega sõidukid).

LKFi on õigus kahju põhjustajalt hüvitatud summa koos käsitluskuludega tagasi saada, kas kogumahus või omavastutuse 640 eurot ulatuses.

LKF käsitleb ja hüvitab kannatanule kahju, mis on põhjustatud sõidukiga, mille omanikuks on kindlustuskohustusest vabastatud isikud. Selliste kahjude osas esitab LKF riigile tagasinõude koos käsitluskuludega.

Kohustised töövõtjate ees

Kohustised töövõtjate ees sisaldavad töölepingutest tulenevat tekkepõhist kohustist ning nimetatud tasult arvestatud sotsiaal- ja töötuskindlustusmaksu. Kohustised töövõtjate ees sisaldavad ka töölepingute ja kehtivate õigusaktide kohaselt arvestatud perioodi lõpu seisuga kasutamata puhkusetasu eraldist koos sotsiaal- ja töötuskindlustuse maksuga.

Kulude klassifikatsioon ja arvestus

Nõuete käsitluskuludena kajastatakse otseselt konkreetsete nõuetega seonduvad kulud ja osaliselt kaudsed nõuete käsitlemisega seotud administratiivkulud. Otsesed kulud on näiteks tasud ekspertidele nõuete käsitlemise eest. Kaudsed kulud on nõuete käsitlemisega seotud töötajate palgakulud ja muud töötajatega otseselt seotud kulud ning osalised töökohaga seotud kulud.

Administratiivkuludena kajastatakse üldjuhtimise ning tugiteenustega seotud kulud, samuti piirikindlustuse müügi ja edasikindlustustegevusega seotud kulud. Siia kuuluvad kõik kontori-, amortisatsiooni- ja muud kulud ning personalikulud, mis ei kuulu nõuete käsitluskulude alla.

Muude tegevuskuludena näidatakse kulud, mida tehakse LKFi kui terviku huvides ja mitte seoses igapäevase kindlustustegevusega, näiteks infotehnoloogia arendamise ja haldamise kulud, tasud audiitoritele, ekspertidele, õigus- ja maksukonsultantidele, maksed järelevalvele, organisatsioonide liikmemaksud jms. Samas grupis näidatakse ka varade juhtimisega seotud kulud. Samuti näidatakse siin kahjum põhivara müügist, trahvid ja viivised.

Üldpõhimõtte kulude jagamisel tulude ja kulude aruande kirjetele on järgmine: kulud, mida on võimalik jagada kulukandjate alusel jagatakse vastavatele kirjetele otse. Kulud, mida ei ole võimalik otse jagada, jagatakse proportsionaalselt antud valdkonnaga tegelevate töötajate arvulisele osatähtsusele või antud valdkonnaga seotud töötajate hinnangulisele tööajale.

Rahavoogude aruanne

Rahavoogude aruandes kajastatakse raha laekumisi ja väljamakseid, rühmitatuna vastavalt nende eesmärgile põhitegevuse, investeerimistegevuse ja finantseerimistegevuse rahavoogudeks. Rahavoogude aruanne koostatakse otsemeetodil.

Muud eraldised ja tingimuslikud kohustised

Bilansis kajastatakse eraldisena enne aruandekuupäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevaid kohustisi:

- millel on juriidiline alus,
- mis tulenevad LKFi senisest tegevuspraktikast,
- mis nõuavad varast loobumist,
- mille realiseerumine on tõenäoline,
- mille maksumust on võimalik usaldusväärselt mõõta, kuid mille realiseerimise aeg või summa ei ole täpselt teada.

Eraldise kajastamisel bilansis on lähtunud juhtkonna hinnangust eraldise täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldis kajastatakse bilansis summas, mis on aruandekuupäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustise rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapoolale. Juhul kui eraldis realiseerub rohkem kui 12 kuud peale aruandekuupäeva, kajastatakse seda diskonteeritud väärtuses (eraldisega seotud väljamaksete nüüdisväärtuse summas), välja arvatud juhul, kui diskonteerimise mõju on ebaoluline. Eraldise kulu kajastatakse aruandeperioodi kuludes.

Lubadused, garantiid ja muud kohustised, mille realiseerumine on vähetõenäoline või millega kaasnevate kulutuste suurust ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega hinnata, kuid mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustisteks, on avalikustatud aruande lisades tingimuslike kohustistena.

Tehingud seotud osapooltega

Tehingud seotud osapooltega, mille puhul on olemas turg, on teostatud lähtudes tavapärastest turutingimustest, eesmärgiga tagada parim võimalik tulemus. Need tehingud, mille puhul turg puudub, on kinnitatud nõukogus.

Aruandekuupäevajärgsete sündmuste kajastamine

Raamatupidamise aruandes kajastuvad olulised varade ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid aruandekuupäeva 31. detsember 2022. a. ja aruande allkirjastamise kuupäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Lisa 2. Juhtkonna olulisemad hinnangud, mida on raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud

Raamatupidamise aastaaruande koostamine kooskõlas IFRS EL raamistikuga nõuab hinnangute ja eelduste põhjal otsuste tegemist. Tehtud otsused ja hinnangud avaldavad mõju aruandekuupäeva seisuga esitatud LKFi varadele, kohustistele, tuludele ja kuludele. Ehkki hinnangud ja otsused põhinevad juhtkonna parimal teadmisel, võib hilisem tegelik tulemus olla teistsugune.

Positsioonid, mille väärtuse leidmisel on kasutatud juhtkonna hinnanguid ning hinnangu allikas või meetod:

kasutatud riskivaba intressimäär (lisa 11)	EUR Sovereign spot (Euroopa Keskpank)
liikmemaksu aastane mahumäär	kogutav liikmemaks peab katma perioodi kulud, mis tehakse halduslepingus ja liikluskindlustuse seaduses sätestatud ülesannete täitmiseks; samuti tuleb kogutava liikmemaksuga katta LKFi netovara nõue, mis peab vastama 10%-le liikluskindlustuse turu eraldiste mahule;
rendikohustis	rendikohustis puudutab kontoriruumide rendilepingut, (leping kuni 01.09.2026.a) kus rendimaksete diskonteerimisel kasutatakse sama riskivaba intressimäära, millega LKF on diskonteerinud ka kohustisi kindlustustegevusest;
<u>kohustised kindlustustegevusest (lisa 10, 15, 16)</u>	
liikluskindlustuse IBNR	vähemalt 5 aasta nõuete esitamise statistika garantiifondi kahjude osas ja kindlustuskohustusest vabastatud või välisriigi sõidukiga, mille kindlustusandjal ei ole Eestis esindajat, põhjustatud kahju korral 2/12 osa viimase 12 kuu väljamakstud nõuete summast;
liikluskindlustuse RBNS	juhtumipõhine;

perioodilise hüvitise saaja tõenäoline eluiga eeldused tarbijahinnaindeksile	Eesti Statistikaameti 2020. a. elutabelite andmetel; Eesti Panga ootused aastatele 2023 ja 2024; edasi hinnangut muudetud kuni määran 2,0%, mida rakendatakse edasi kõigil järgnevatel aastatel;
kahjukäsitluskulud	15% juhtumi hinnangulisest nõude summast
ALK nõuete väärtuse hindamine	kolme aasta laekunud nõuete laekumiste ajalise jaotuste pealt, kui palju esitatud nõuete maksetest võivad laekuda peale hindamise kuupäeva, teised sisendid kirjeldatud lk 25;
tagasinõuete väärtuse hindamine	vähemalt viie aasta laekunud nõuete laekumiste ajalise jaotuste pealt, kui palju esitatud nõuete maksetest võivad laekuda peale hindamise kuupäeva, teised sisendid kirjeldatud lk 25;
kohustiste ja varade piisavuse hindamine	kohustiste piisavuse testi aluseks olevate rahavoogude diagrammi koostamine ning testis kasutatavate riski- ja ajategurite määramine on kirjeldatud lisas 11. Allolevas tabelis on toodud varade ja kohustiste diskonteerimata rahavood, millede tähtajad on määratud kasutades juhtkonna hinnanguid. Tabelis toodud andmeid kasutatakse lisas 11 kirjeldatud testi sisenditena.

"+" raha sisse, "-" raha välja tuhanded eurodes	rahavoo perioodid aastates					
	kuni 1	1-5	5-10	10-20	20-30	üle 30
31.12.2022						
tagasinõuded, LSM ja ALK nõuded	709	1 152	169	210	53	7
edasikindlustuse vara	88	240	25	32	19	4
kohustised kindlustus- ja garantiifondi tegevusest	1 338	2 144	521	768	220	48
31.12.2021						
tagasinõuded ja ALK nõuded	475	560	140	166	49	13
edasikindlustuse vara	67	327	31	28	23	9
kohustised kindlustus- ja garantiifondi tegevusest	-1 355	-2 053	-429	-605	-205	-39

Lisa 3. Riskid ja nende juhtimine

Riskidest üldiselt

LKFi majandustegevusega seotud riske rühmitatakse juhtimise vajadusteks alljärgnevalt: kindlustus-, turu, krediidi-, likviidsus-, kontsentratsiooni- ja operatsioonirisk.

Nimetatud riskiklasside definitsioonid on sealjuures:

kindlustusrisk	võimalus saada kasu või kahju kindlustuskattes defineeritud ootamatutest sündmustest (kindlustusjuhtumitest);
tururisk	võimalus saada kasu või kahju finantsturu sisendite indikaatorite ootamatutest muutumisest;
krediidirisk	võimalus saada kasu või kahju vastaspoole maksevõime ootamatust muutumisest;
likviidsusrisk	võimalus saada kasu või kahju kohustiste õigeaegselt täitmiseks vajalike käibevahendite ootamatust puudumisest;

kontsentratsioonirisk	võimalus saada kasu või kahju sündmuste üheaegsest esinemisest või tagajärgede vastastikkusest võimendumisest;
operatsioonirisk	võimalus saada kasu või kahju töötajate, tegevuste/teenuste või töövahendite mittetoimimisest nende sisemise ebapädevuse ja – piisavuse tõttu või välise sündmuse mõjul.
Käesolevate definitsioonide tähenduses on:	
kahju	otsene juhuslik rahaline väljaminek + saamatajäänud tulu + kapitalivajaduse kasv;
kasu	otsene juhuslik rahaline sissetulek + saadud tulu + kapitalivajaduse vähenemine;
tegevused/teenused	kõikvõimalikud tööprotsessid (sh. sisseostetud teenused), töötajate käitumisreeglid, tehniliste vahendite kasutamisiisid jms;
mittetoimimine	katkestused, pettused, vara hävimine, kohustise mittetäitmine, igasugune juhtimisesmärkide mittesaavutamine vms.

Kindlustusrisk

LKF on liikluskindlustuse garantiifond, kandes vaid liikluskindlustuse kindlustusriski.

LKF pakub kindlustuskatet tavapärasest kindlustustegevusest erinevalt:

- liikluskindlustuse seadus sätestab olukorrad, millal LKF peab kindlustuskaitse andma (piirikindlustus, automaatne liikluskindlustus) või kahju hüvitama (garantiifondi roll);
- edasikindlustuse lepingutest tulenevalt andis LKF kindlustuskatet lepinguaastatel 1996 kuni 2004.

Liikluskindlustuse seadus sätestab, mis tingimuste esinemisel on tegu liikluskindlustuse kindlustusjuhtumiga. Liikluskindlustuse seadus koos Võlaõigusseadusega sätestab hüvitamisele kuuluva kahju ja selle ulatuse. Euroopa Liitu ja Rohelise Kaardi süsteemi kuulumise kaudu aktsepteerib Eesti liikluskindlustuse süsteem (sh. ka garantiifond) kõigi süsteemi haaratud riikide vastavat regulatsiooni ja praktikat. Selle tõttu on liikluskindlustuse riskil piiramatu kindlustussumma.

Kindlustusriski juhtimiseks kasutatakse peamiselt kolme vahendit:

- piirikindlustuse ja automaatse liikluskindlustuse hinnapoliitika;
- nõude käsitlemise reeglid ning töökorraldus;
- edasikindlustus.

Piirikindlustuse hindade kujundamisel jälgitakse eelkõige asjaolu, et Eesti piirikindlustuse kate ei oleks nn kolmandate riikide sõidukite jaoks kõige odavam võimalus üleeuroopalise katte saamiseks. Piirikindlustuse sihtgrupiks on kolmandates riikides registreeritud sõidukid. Lepingute sõlmimisel tekib olukord, kus on praktiliselt võimatu objektiivselt allikast kontrollida kliendi poolt esitatud andmete ja dokumentide õigsust. Katte väljaandmine on korraldatud selliselt, et teenindamine toimuks eelkõige piiriületusel.

Automaatse liikluskindlustuse kindlustusmakse on tavalisest liikluskindlustuse maksest ligi viis korda kõrgem, kahju tekitamisel tuleb kindlustuskohustusega isikul kanda 640-eurone omavastutus.

LKFis on kirjapandud põhjalikud nõude käsitlemise reeglid. Töökorralduses järgitakse tavapäraseid rollide lahususe ja kollegiaalse otsustamise põhimõtteid.

Jooksvalt on LKFi kindlustusriskid kaetud mitteproportsionaalse edasikindlustuslepinguga alates 250 tuhandest eurost. Alates 2023. aastast on nimetatud omavastutuse määr 500 tuhat eurot.

Kindlustusriski sensitiivsuse analüüs. Väljaminekuid kindlustusriski katteks võib iseloomustada läbi kahe teguri – juhtumite arv ja keskmine kahjunõude suurus. Kahjujuhtumite arvu võimaliku muudatuse ulatus on tuletatud tuvastamata sõidukite poolt tekitatavate juhtumite arvu juhuslikkusest ning nende osakaalust kogu juhtumite arvust.

muutuja	väärtus	võimalik muutus KASV	netomõju tulemile	netomõju netovarale	muutuse mõju tulemile eurodes
2022 juhtumid - piirikindlustus, garantiifond (tuvastamata ja kindluskaitseta sõidukid)					
kahjujuhtumite arv	1 344	10%	-19,4%	-0,7%	-153 432
keskmine kahjunõue eurodes	987	5%	-9,7%	-0,3%	-76 991
2021 juhtumid - piirikindlustus, garantiifond (tuvastamata ja kindluskaitseta sõidukid)					
kahjujuhtumite arv	1 054	10%	-17,6%	-0,6%	-138 783
keskmine kahjunõue eurodes	1 017	5%	-8,8%	-0,3%	-69 392

Analüüs ei hõlma kindlustuskohustusest vabastatud sõidukiga või välisriigi sõidukiga, mille kindlustusandjal ei ole Eestis esindajat, põhjustatud kahjusid (nende kindlustustehniline mõju tulemile ja netovarale on null eurot), ülevõetud portfelli kahjusid (uusi juhtumeid baasperioodil ei esinenud) ning edasikindlustuse kahjusid (uute juhtumite kindlustustehniline mõju on samuti null eurot).

Tururisk

LKFi finantspositsiooni mõjutab intressimäärade muutumine võlainstrumentide (100% finantsinvesteeringute portfelist ning raha ja raha lähendid) hindade ja kindlustuskohustiste diskontomäärade kaudu. LKF ei ole olulisel määral avatud muudele tururiskidele, s.t muude varade, s.h valuuta, aktsiad, kinnisvara, hindade muutustele, kuna senise investeerimisstrateegia kohaselt ja kindlustustegevuse käigus selliste riskide suhtes vahetult positsioone ei võeta või on nende osakaal ebaoluline.

Tulenevalt perioodiliste hüvitiste spetsiifilisest iseloomust ja (finantsturgude mõttes) väikesest mahust, ei ole vajalik nendest tulenevaid muid riske (Eesti tarbijahinnaindeksi muutus, hüvitisesaajate oodatav eluiga) otseselt maandada. Siinkohal rakendatakse kahte võtet: kohustisi hinnatakse konservatiivselt ja investeerimisstrateegia ei ole agressiivne (kohustiste ajaline kestus ületab varade ajalist kestust). LKF on arvestanud ajalise kestuse erinevusega kaasneva reinvesteeringuriski võimaliku negatiivse mõjuga.

Investeeringute portfelli intressiriski profiil on avatud lisa 5.

Intressiriski sensitiivsuse analüüs on toodud lisa 11, tabel 11.3. Analüüs hõlmab kõiki intressiriskile avatud finantsvarasid ja -kohustisi. Mõju netovarale on intressimäär 50 baaspunktilisel kasvamisel -64 (2021: -45) tuhat eurot ja intressimäär 50 baaspunktilisel vähenemisel 59 (2021: 59) tuhat eurot.

Krediidirisk

LKFi finantspositsioonist 98% on krediidiriskile avatud. Olulisemad positsioonid ja nendega seotud reeglid:

- 📁 finantsvarade portfellis on lubatud minimaalne vastaspoole krediidireiting Baa2; erandina on aktsepteeritavad Eesti tegevusloaga pangad, kes ei oma reitingut, samuti Põhja- Euroopa avalikult kaubeldavad väärtpaberid;
- 📁 edasikindlustuslepingute sõlmimisel peab partnerite finantstugevuse reiting olema vähemalt A3;
- 📁 nn roheline kaardi kahjude tagasinõuete puhul on kindlustusandja makseviivituse puhul võimalik nõue esitada vastava riigi roheline kaardi büroole, rakendub ka süsteemi sisereeglites ette nähtud 12%-line intressimäär;
- 📁 LKFi liikmed on kindlustusandjad, kelle tegevuse jätkusuutlikkuse tagamine on teiste hulgas nii kohaliku kui ka välismaise seadusandja ja järelevalve oluline eesmärk.

Krediidiriskile avatud finantsinstrumentide ja kindlustuslepingutest tulenevate nõuete vastaspoole reitingud klasside lõikes

LKF juhib oma varadega seotud finantsriske vastaspoole miinimumreitingu põhiselt, võrreldes erinevate reitinguagentuuride (Moody's, S&P, Fitch, Composite) antud hinnanguid. Kui ühe emitendi ja/või tehingu suhtes on reitinguagentuurid andnud erinevaid, omavahel mittevõrreldavaid reitinguid, lähtutakse piirangute rakendamisel viimasena antud reitingust. Eestis tegutsevate pankade puhul lähtume arusaamast, et tütaretevõtetele emafirma reitinguid ei laienda, aga filiaalidele laiendame. Tabeli pealses on kasutatud S&P skaalat.

	AAA	AA	A	BBB	BB	reitinguta	kokku
31.12.2022	1 275 170	5 301	6 983 425	7 742 724	2 365 364	9 225 749	27 597 731
raha (Lisa 4)	0	0	0	2 600 954	0	3 718 724	6 319 678
finantsinvesteeringud (Lisa 5)	1 275 170	0	6 513 031	5 141 770	2 365 364	3 089 048	18 384 382
varad edasik.lepingutest Lisa 6)	0	5 301	470 394	0	0	0	475 695
nõuded kindlustustegevusest (Lisa 7)	0	0	0	0	0	1 978 775	1 978 775
nõuded liikmetele jm (Lisa 7*)	0	0	0	0	0	439 202	439 202
				11 969 095			
31.12.2021	1 164 972	4 589	3 194 931	095	1 980 424	9 158 980	27 472 991
raha (Lisa 4)	0	0	0	3 510 691	0	3 579 799	7 090 490
finantsinvesteeringud (Lisa 5)	1 164 972	0	2 705 903	8 458 404	1 980 424	3 545 392	17 855 095
varad edasik.lepingutest Lisa 6)	0	4 589	489 028	0	0	0	493 617
nõuded kindlustustegevusest (Lisa 7)	0	0	0	0	0	1 747 333	1 747 333
nõuded liikmetele jm (Lisa 7*)	0	0	0	0	0	286 456	286 456
muutus	110 198	712	3 788 494	-4 226 371	384 940	66 769	124 741

* lisa 7 väljaarvatud "Tulevate perioodide kulude ettemaksud" summas 6 798 (2021: 12 930) eurot.

Reitinguta nõuete (nõuded liikmetele ja kindlustustegevusest tulenevad nõuded) hulgas on nõuded kindlustuskatet mitteomavate sõidukite omanike vastu (8,1 miljonit eurot), mille laekumise tähtaeg ning suurus ei ole usaldusväärselt mõõdetav ning mis tulenevalt nimetatud kahtlustest on alla hinnatud 95% ulatuses (7,7 miljonit eurot). Ülejäänud nõuete vastaspooleks on kas Eesti riik või kindlustusandjad, kelle krediitlikvaliteedi suhtes LKFi juhatusel kahtlused puuduvad.

Reitinguta finantsinstrumentide maksetähtaegade analüüs

LKFi krediidiriskile avatud finantsvaradest on maksetähtaegadega otseselt seotud nõudeid 2,3% (2021: 1,2%), analüüs ei hõlma finantsinvesteeringud ning kindlustustehniliste eraldistega seotud varasid ning tagasinõudeid eraldistelt. Finantsinvesteeringute positsioonide likviidsus on toodud alalõigus 'Likviidsusrisk'. Kindlustustehniliste eraldistega seotud varade ning nõuete (lisa 6, lisa 7, tabel 7.1 tagasinõuded eraldiselt) realiseerumistähtajad ja väärtused on otseselt seotud kohustiste realiseerumisega, mille hinnangulised diskonteerimata rahavood on toodud lisa 2.

nõude olek perioodi lõpus	31.12.2022	31.12.2021	muutus
nõuded (v.a. tagasi- ja kõrgendatud kindlustusmakse nõuded, pankrotimenetluse vastu olevad nõuded)	681 361	336 518	344 842
maksetähtaeg saabumata	526 694	294 768	231 927
maksetähtaeg saabunud	101 594	22 193	79 402
vaidlustatud nõuded, uus tähtaeg määramata	53 072	19 558	33 514
kogumina alla hinnatud nõuded*	421 442	360 988	60 454
nõuded	8 103 103	7 373 065	730 038
nõuete väärtuse langus	-7 681 661	-7 012 077	-669 584
individuaalselt alla hinnatud nõuded	0	0	0
nõuded	126 596	126 596	0
nõuete väärtuse langus	-126 596	-126 596	0
kokku	1 102 803	697 506	405 296

*Tagasinõuded ja automaatse liikluskindlustuse (ALK) nõuded

Saabumata tähtajaga nõuete puhul ei ole LKFi kahtlusi nende õigeaegse ning märgitud väärtuses laekumise suhtes. Aruande koostamise hetkeks on allahindamata nõuetest laekunud 70% ehk 476,3 (2021:

74%; 247,2) tuhat eurot. Aruandeperioodi jooksul on bilansist välja kantud ebatõenäoliselt laekuvaid nõudeid summas 882,6 (2021: 1 086,4) tuhat eurot, vt lisa 7 tabel 7.2.

Nõuete väärtuse hindamine

Tagasinõuete ja automaatse liikluskindlustuse (ALK) nõuete tuleviku rahavoogude leidmiseks hindab LKF kõigi laekunud nõuete laekumiste ajalist jaotust arvesse võttes, kui palju esitatud nõuete maksetest võivad laekuda peale hindamise kuupäeva. Mudel hindab nõuete eeldatava lisalaekumise tuleviku rahavoogusid, kus netorahavoo saamiseks on laekumistest maha arvatud nõuete menetlemise kuludega seotud väljaminevad rahavood. Mudeli olulised sisendid on alljärgnevad:

- 📁 laekumise ajalise jaotuse leidmiseks kasutatakse minevikuperioodi kolm kuni kuus aastat;
- 📁 tagasinõuete puhul eristatakse alates 2012 aastast esitatud tagasinõuded varasemast, varasema puhul puuduvad töödeldavad andmed esitamise kuupäeva osas. 1993-2012 laekumiste aegrea pealt tehakse projektsioon, kus leitakse nende aastate nõuete kogusumma laekumise keskmine muutus ja rakendatakse seda viimase aasta laekumisele kuni see liigub nulli;
- 📁 alates 2013 aastast tagasinõuetelt ning ALK nõuetelt leitud lisalaekumine koos laekumise perioodiga on aluseks tulevaste rahavoogude prognoosimisel;
- 📁 portfelli majandamisesse kaasatud töötajatega seotud kontori- ja tööjõukulud on 42,2 (2021: 45,2) tuhat eurot esimesel aastal. Järgmiste perioodide kulu leidmisel kasutatakse esimese aasta kulude suhet laekumisse ning arvestatakse tarbijahinnaindeksi muutusega;
- 📁 rahavoogude diskonteeritud väärtused on arvutatud kasutades EUR Sovereign SPOT tulumääradest koostatud tootluskõverat.

Kõikide ülejäänud nõuete puhul on iga nõude allahindamisvajadus hinnatud eraldi. Analüüsitud on vastaspoole krediitdivõimekust, muus osas on hinnangu koostamisel arvestatud senist praktikat, tehtud kokkuleppeid ning teadaolevaid muudatusi tulevikus.

Finantsriskidest üldiselt arvestades olukorda turgudel

Euroopa keskpanga tegevuse tulemusena püsisid baasintressi määrad 2022. aasta esimesel poolaastal madalal tasemel. Seejärel alustas Euroopa keskpank USA Föderaalreservi järel intressimäärade kiiret tõstmist ning see on toonud kaasa investorite ootuse suuremate tootluste suunas, mis omakorda on avaldanud mõju võlakirjade hindade vähenemise suunas. LKF oli selliseks võimaluseks oma positsioonides ka varem valmis ning kuna hajutatus sektorite ja vastaspoolte vahel on hea, siis vaatamata saadud kahjumile võlakirjade hindade muutustest, ei ole märke, et mõnel vastaspooltel oleks probleeme oma kohustuste täitmisega. Reinvesteerimisel oleme saanud teha mitmed paigutused väiksema krediidiriskiga vastaspooltesse. Juhtkonna hinnangul on LKFi finantspositsioon turgude olukorda arvestades asjakohaselt hinnatud.

Kontsentratsioonirisk

Riski kontsentratsioon tähendab ebapiisavalt hajutatud varade ja/või kohustiste portfelliga seotud suurema kahjumi riski. LKFi majandustegevus on seotud ühe kindlustusliigiga, mistõttu kindlustusriski kontsentreerumist on võimatu vältida. Arengud Eesti majandusruumis ja eriti õigussüsteemis mõjutavad oluliselt väljamaksete suurust ja võimet tagasinõudeid realiseerida. Liikluskindlustuse infosüsteemi teenuste osutamisel sõltub LKF oluliselt kahe teenusepakkuja ja üksikute töölepingu alusel kaasatud spetsialistide tegevuse tagajärgedest. Liikluskindlustuse infosüsteemi teenused on ärikriitilised kõikide liikluskindlustuse kindlustusandjate jaoks nii müügi- kui ka kahjukäsitlustehingute teostamisel.

Varade poole riski kontsentratsioon puudutab investimisportfelliga seotud vastaspoole turu- ja krediidiriske.

Turu- ja krediidiriskide jagunemine riikide lõikes (v.a. pangakontod)

	31.12.2022	31.12.2021	muutus
Ameerika Ühendriigid	877 163	405 216	471 947
Eesti	3 215 675	3 818 085	-602 410
Iirimaa	297 517	305 875	-8 358
Itaalia	0	1 008 857	-1 008 857
Leedu	796 908	863 343	-66 435
Läti	861 735	908 229	-46 494
Norra	1 036 332	1 164 971	-128 639
Prantsusmaa	290 575	525 985	-235 410
Rootsi	2 341 637	2 104 863	236 774
Saksamaa	323 153	227 600	95 553
Slovakkia	295 652	0	295 652
Soome	5 647 430	5 312 103	335 327
Suurbritannia	480 570	191 442	289 128
Šveits	493 931	0	493 931
Taani	996 956	508 688	488 268
Tsehi	429 148	509 838	-80 690
kokku	18 384 382	17 855 095	529 287

Turu- ja krediidiriskide jagunemine sektorite (tegevusalade) lõikes (v.a. pangakontod)

	31.12.2022	31.12.2021	muutus
avalik sektor	1 026 674	0	1 026 674
energeetika	3 566 827	3 023 495	543 332
finants	9 469 210	8 271 980	1 197 230
jaekaubandus	484 920	513 255	-28 335
kinnisvara	62 729	100 885	-38 156
kommunaalteenused	0	1 030 474	-1 030 474
lennundus	919 575	1 146 670	-227 095
meretransport	8 874	10 234	-1 360
side	789 110	1 521 539	-732 429
tööstus	2 056 463	2 236 563	-180 100
kokku	18 384 382	17 855 095	529 287

Likviidsusrisk

LKFi puhul võivad likviidsusprobleemid tekkida seoses suurte kahjude väljamaksetega ning maksejõuetu kindlustusandja portfelli ülevõtmisega. Esimesel juhul peab tavapärast edasikindlustusvõtja teostama kahju väljamakse enne, kui tekib võimalus kätte saada edasikindlustusandja osa vastavast maksest. LKFi aruandeperioodi lõpu kahjuportfelli hinnates on suurim võimalik ühekordne makse 166,2 tuhat eurot.

Arvestades ebakindlust kindlustuskohustiste ajastamisel, on finantsvarade portfelli koostamisel hoidutud väga pikaajalistest paigutustest, mis samas oluliselt kahandavad võimalusi teenida intressi – ja/või krediidiriski võtmise arvelt. Kindlustuskohustiste ning nende vastas olevate varade eeldatavad diskonteerimata rahavood on toodud lisas 11 ja ka leheküljel 23 tabelis.

Maksejõuetu kindlustusandja portfelli ülevõtmise protsess on reglementeeritud kindlustustegevuse ja liikluskindlustuse seaduses ning eeldab spetsiifilise finantseerimisplaani koostamist, kus on võimalik toetuda LKFi netovarale, erakorralistele liikmemaksudele ja/või muudele allikatele.

Finantsinvesteeringute positsiooni likviidsus

<i>tähtaeg lunastumiseni</i>	31.12.2022	31.12.2021	muutus
kuni 1 aasta	6 085 444	6 934 119	-848 675
1 kuni 5 aastat	10 671 663	9 143 270	1 528 393
üle 5 aasta	1 627 275	1 777 706	-150 431
kokku	18 384 382	17 855 095	529 287
keskmise päevade arv lunastumiseni	914	1 022	-108

Operatsioonirisk

Olulised operatsiooniriskid LKFi tegevuses tekivad (sulgudes kirjeldavad majandusnäitajad aruandeperioodi kohta või selle lõpu seisuga):

- ✎ finantsvarade juhtimises – võlakirja portfelli maht aruandeperioodi lõpus 18,4 miljonit eurot läbi 61 erineva tehingu (2021: 16,9 miljonit eurot 57 tehingut);
- ✎ kahjukäsitlustoimingutes - 1 495 väljamakset summas 1,9 miljonit eurot (2021: 1 182 makset, summas 1,4 miljonit eurot);
- ✎ liiklusõnnetuste põhjustajate vastu esitatud tagasinõuete ning automaatse liikluskindlustuse majandamisel – nõudeid esitatud summas 2,1 (2021: 2,3) miljonit eurot;
- ✎ kindlustuskohustiste hindamisel - kohustiste summa 5,3 (2021: 5,4) miljonit eurot;
- ✎ liikluskindlustuse infosüsteemi käigushoidmisel - teenindatavate ärikriitiliste tehingute väärtus 100,9 (2021: 84,6) miljonit eurot.

Võimalused nimetatud operatsioonide toetamiseks ja kontrollimiseks infotehnoloogiliste vahenditega, ehk inimfaktori välistamiseks, on piiratud. LKF rakendab sisekontrolli parimat praktikat kahjude ennetamiseks.

Kapitali juhtimine

LKFi omakapitalina käsitletakse varade ja kohustiste vahet (netovara). LKF kasutab oma netovara Liikluskindlustuse seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks. Nõuded kapitali suurusele on kehtestatud kindlustustegevuse ja liikluskindlustuse seadusega.

Liikluskindlustuse seadus kehtestab nõuded LKFi netovara suurusele, mis peab vastama 10% tema liikmete kohustusliku liikluskindlustuse tehniliste brutoeraldiste summast. Nimetatud nõuet arvestatakse majandusaasta eelarve planeerimisel kehtestatava liikmemaksumäära suuruse leidmisel.

	31.12.2022	31.12.2021	muutus
10% koguturu brutoeraldistest	18 195 348	16 906 805	1 288 543
netovara suurus perioodi lõpus	22 282 990	22 052 308	230 682
nõude täitmine	122,5%	130,4%	-8,0%

Vastavalt LKF põhikirjale jagatakse ühingu lõpetamisel pärast võlausaldajate nõuete rahuldamist järele jäänud vara LKFi liikmete vahel võrdselt, kui seadus mille alusel LKF on loodud ja tegutseb ei sätesta teisiti. LKFi lõpetamine on lubatud üksnes juhul kui see on sätestatud seaduses või seaduse muudatuses, mille alusel LKF on loodud ja tegutseb.

Solventsus 2

Solventsus 2 regulatsioon rakendub LKFile vaid piiratud ulatuses. Konkreetsed nõuded on määratletud liikluskindlustuse seaduse § 71. LKF peab täitma uuest seadusest tulenevaid nõudeid juhtimisele, investeerimistegevusele, edasikindlustusele, aktuaari funktsioonile, audiitorkontrollile ning oma riskide ja maksevõime hindamisele. Nimetatud seadus kätkeb endas veel terve rida eelpool nimetatamata nõudeid kindlustusandjale aga LKFile need ei kohaldu (n. järelevalvelise aruandluse nõue jne.).

Lisa 4. Raha

	31.12.2022	31.12.2021	muutus
nõudmiseni hoiused EUR	6 235 854	6 826 124	-590 270
nõudmiseni hoiused NOK	83 053	3 036	80 017
nõudmiseni hoiused SEK	771	261 330	-260 559
kokku	6 319 678	7 090 490	-770 812

Lisa 5 . Finantsinvesteeringud

Käesolevas lisas esitatud finantsinvesteeringute portfelli struktuuri ülevaade ja vastavate keskmiste arvutused on teostatud, arvestades kvalitatiivsete näitajate väärtusi tehingute kaupa vastavate perioodide lõpus.

Tabel 5.1. Finantsinvesteeringute liigitus vastavalt IAS 39-le

<i>finantsinvesteeringute kategooriad</i>	31.12.2022	31.12.2021	muutus
finantsvarad õiglase väärtuse muutusega läbi koondtulemi	18 384 382	16 853 790	1 530 592
aktsiad	44 616	39 849	4 767
muutuva tulumääraga võlakirjad	1 728 107	1 903 195	-175 088
muutumatu tulumääraga võlakirjad	16 611 659	14 910 746	1 700 913
laenud ja nõuded	0	1 001 305	-1 001 305
tähtajaline hoius	0	1 001 305	-1 001 305
kokku	18 384 382	17 855 095	529 287

Arvestades IFRS 13 poolt sätestatud õiglase väärtuse määramise hierarhia kolme taset, kuulusid õiglases väärtuses kajastatavad finantsinvesteeringud summas 18 384 382 (2021: 16 853 790) eurot aruande-kuupäeva seisuga tasemesse I (noteeritud hinnad identsetele varadele või kohustistele aktiivsetel turgudel). Aruandeperioodil on võlakirju soetatud 9 167 114 (2021: 7 268 462) euro eest ja lunastatud 6 281 515 (2021: 5 379 279) euro eest.

Tabel 5.2. Tulud finantsvarade kategooriate lõikes

<i>finantsinvesteeringute kategooriad</i>	2022	2021 korrigeeritud*
õiglases väärtuses läbi tulude ja kulude aruande	186 055	299 164
sh. kasum/kahjum õiglase väärtuse muutusest	-131 644	-38 994
teenitud intressitulu	317 699	338 158
intressitulu hoiustelt	2 430	1 420
valuutakursi muutus	-12 523	14 252
kokku	175 962	314 836
õiglases väärtuses läbi muu koondtulemi		
sh. kasum/kahjum õiglase väärtuse muutusest	-1 186 386	-45 556
laekunud intressitulu	0	0
kokku	-1 186 386	-45 556
kõik kokku	-1 010 424	269 280

Tabel 5.3. Õiglase väärtuse reservi kujunemine

	31.12.2022	31.12.2021 korrigeeritud*	muutus
algsaldo	-83 565	-38 009	-45 556
perioodi tulemissse kantud kogunenud kasum (-kahjum)			
lõppenud tehingutelt	-78 123	-100 807	22 684
turväärtuse muutus jõusolevatelt tehingutelt	-1 264 509	-146 363	-1 118 146
lõppsaldo	-1 269 951	-83 565	-1 186 386

* vt lisa 1 lk 10 vigade parandamisega kaasnenud korrigeerimise sisu

Lisa 6 . Varad edasikindlustuslepingutest

	31.12.2022	31.12.2021	muutus
edasikindlusandja osa - RBNS	404 888	483 864	-78 976
nõuded edasikindlustusandjale	70 807	9 753	61 054
kokku	475 695	493 617	-17 922

Aastatest 2019 ja 2020 on kaks juhtumit, mille kahjunõude suurus on üle LKFi omavastutuse edasikindlustuslepingus (250 000 eurot). Kahe juhtumi edasikindlustaja osa eraldisest on 393 063 (2021: 419 274) eurot.

Edasikindlustuslepingutega seotud varad, mis kajastaksid lepingute lõpetamisel nii realiseeritud krediidikahjusid kui ka lõpetamise tõttu võimalikku katmata jäävat kindlustusriski, ei ole alla hinnatud. Vastavad riskid on arvesse võetud nii omavahendite normatiivi arvutuses kui ka netovara piisavuse hindamisel.

Lisa 7. Nõuded kindlustustegevusest ja tegevusest garantiifondina

	31.12.2022	31.12.2021	muutus
nõuded kindlustustegevusest	2 304 269	1 979 955	324 314
nõuded piirikindlustuse vahendajale	6 233	1 705	4 528
kindlustuskohustusest või välisriigi sõiduki hüvitiste tagasinõuded	163 952	38 375	125 577
nõuded liikmetele (Lisa 12)	325 494	232 622	92 872
ALK ja tagasinõuded (tabel 4.1)	1 807 423	1 707 023	100 400
muud nõuded	1 167	230	937
arveldamine EKSLga (Lisa 12)	113 708	53 834	59 874
tulevaste perioodide kulude ettemaksud	6 798	12 930	-6 132
kokku	2 424 775	2 046 719	378 056

Tabel 7.1. Tagasinõuded ja kõrgendatud kindlustusmakse nõuded (tabel 12.1)

	31.12.2022	31.12.2021	muutus
tagasinõuded eraldistelt	1 385 981	1 346 035	39 946
kindlustuskohustusest sõidukite kahjud	32 045	46 470	-14 425
välisriigi sõidukid	1 353 936	1 299 565	54 371
tagasinõuded põhjustajatelt	128 454	104 126	24 328
nõuete summa kokku	1 141 928	1 176 018	-34 090
ebatõenäoliselt laekuv osa	-1 013 474	-1 071 892	58 418
automaatkindlustuse makse (ALK) nõuded	292 988	256 862	36 126
nõuete summa kokku	6 961 175	6 197 047	764 128
ebatõenäoliselt laekuv osa	-6 668 187	-5 940 185	-728 002
kokku	1 807 423	1 707 023	100 400

Tagasinõuded eraldistelt hõlmab kindlustuskohustusest vabastatud sõidukiga või välisriigi sõidukiga, mille kindlustusandjal ei ole Eestis esindajat, põhjustatud kahju eraldiste seda osa, mis kohustatud osapool tasub LKFile peale kahjunõude väljamaksmist kannatanule. Nimetatud eraldiste ja tagasinõuete muutuste mõju LKFi aruandeperioodi tulemile on null.

Tabel 7.2. Tehtud allahindlused

	31.12.2022	31.12.2021	muutus
nõuded kindlustustegevusest ja muud nõuded	7 808 257	7 138 673	669 584
sh tagasinõuded (tabel 7.1)	1 013 474	1 071 892	-58 418
ALK nõuded (tabel 7.1)	6 668 187	5 940 185	728 002
muud nõuded	126 596	126 596	0
kokku	7 808 257	7 138 673	669 584

31.12.2021 seisuga ebatõenäoliseks hinnatud nõuetest on 2022. aasta jooksul lootusetuteks tunnistatud ning bilansist välja kantud tagasinõudeid ja ALK nõudeid summas 882,6 (2021: 1 086,4) tuhat eurot. Varasemalt maha kantud nõuetest laekus aruandeaastal 9,5 tuhat eurot.

Lisa 8. Materiaalne- ja immateriaalne põhivara

	jääkväärtus 31.12.2022	soetus- maksumus 31.12.2022	jääkväärtus 31.12.2021	soetus- maksumus 31.12.2021	jääkväärtuse muutus
materiaalne põhivara	73 274	389 778	92 906	373 210	-19 632
immateriaalne põhivara	141 620	1 836 302	101 295	1 763 309	40 325
kapitalirendi tingimustel renditud vara	278 771	376 915	370 719	394 902	-91 948
kokku	493 665	2 602 994	564 920	2 531 421	-71 255

2022. aastal on tasutud 72 992 eurot tarkvara arenduste eest, mis on seotud uute digilahendustega LKFi veebilehel. Digitaalne liiklusõnnetuse teade (soetusmaksumusega 134 868 eurot) võeti kasutusele alates 2022. aasta aprillist. Aruandeperioodil on kulumina kajastatud 32 667 eurot tarkvara arenduselt (2021: 0), 36 200 kontorisistusest (2021: 29 568 eurot) ning 78 980 eurot kapitalirendilepinguga seotud varadelt (2021: 71073 eurot). Immateriaalne vara koosneb põhiliselt liikluskindlustuse infosüsteemi erinevate rakenduste loomiseks kulunud väljaminekutest sh RELIKA (soetusmaksumusega 1 067,7 ja jääkväärtusega 0 eurot

Alates 01.09.2021 on kajastatud kapitalirendist tuleneva varana uus viieaastane periood kontoriruumide rentimiseks summas 394 902 eurot.

Lisa 9. Muud kohustised

	31.12.2022	31.12.2021	muutus
kohustised edasikindlustusandja ees	4 830	4 830	0
kohustised hankijatele	45 155	65 390	-20 235
kohustised Maksu- ja Tolliametile	51 754	44 664	7 090
kohustised töövõtjatele, puhkusereserv	100 034	89 760	10 274
kokku	201 773	204 644	-2 871

Tabelis toodud kohustised on realiseeritavad lähima 12 kuu jooksul, mistõttu võib neid lugeda lühiajalisteks kohustisteks.

Kohustised kapitalirendilepingust summas 278 771 eurot on tähtajaga 31.08.2026 (lisa 17 ja lisa 14).

Lisa 10. Kohustised kindlustustegevusest ja tegevusest garantiifondina

	31.12.2022	31.12.2021	muutus
bruto eraldised	5 334 661	5 426 277	-91 616
ettemakstud kindlustusmaksete eraldis	7 362	1 314	6 048
rahuldamata nõuete eraldis - RBNS	4 617 751	4 708 461	-90 710
rahuldamata nõuete eraldis - IBNR	609 548	716 502	-106 954
möödumata riskide eraldis	100 000	0	100 000
edasikindlustaja osa eraldistes -RBNS	404 888	483 864	-78 976
neto eraldised			
ettemakstud kindlustusmaksete eraldis	7 362	1 314	6 048
rahuldamata nõuete eraldis - RBNS	4 212 863	4 224 597	-11 734
rahuldamata nõuete eraldis - IBNR	609 548	716 502	-106 954
möödumata riskide eraldis	100 000	0	100 000
kokku neto eraldised	4 929 773	4 942 413	-12 640

Eraldiste bilansiliste väärtuste muutused aruandeperioodis on toodud tabelis 10.1 ja lisa 15.

Tabel 10.1 Kohustised kindlustustegevusest valdkondade lõikes

	RNE muutus (+) kasv	EDK osa muutus (-) kasv	EPE muutus (+) kasv	muutus	eraldised seisuga 31.12.2022	eraldised seisuga 31.12.2021
kindlustustegevus	-72 015	52 765	6 048	-13 202	2 300 894	2 314 096
piirikindlustus	6 325	0	6 048	12 373	13 687	1 314
edasikindlustus	-89 491	52 765	0	-36 726	2 225 499	2 262 225
maksejõuetus*	11 151	0	0	11 151	61 708	50 557
tegevus garantiifondina	-25 649	26 211	0	562	2 628 879	2 628 317
ALK lepinguga kahjud	-23 422	-20 812		-44 234	164 032	208 266
kindlustuskaitseta sõidukid	-132 129		0	-132 129	475 226	607 355
tuvastamata sõidukid	89 956	47 023	0	136 979	603 640	466 661
kindlustuskohustusest või välisriigi sõidukid	39 946	0	0	39 946	1 385 981	1 346 035
neto eraldised kokku	-97 664	78 976	6 048	-12 640	4 929 773	4 942 413

*Ülevõetud ASA ja Ühiskindlustuse nõuded

Lisa 11. Kohustiste ja varade piisavuse test

Testi eesmärk on hinnata kindlustusmatemaatiliselt arvatatud kindlustusriskidest tulenevate kohustiste piisavust, analüüsides jooksvaid hinnanguid tulevaste rahavoogude kohta, arvestades turul valitsevaid intressimäärasid ja inflatsiooni ootusi. Olemasolevate kohustiste kestvusest ja tingimustest lähtudes on inflatsiooni muutumise mõju testitud ainult liikluskindlustuse perioodilistest hüvitistest tulenevate kohustiste suhtes.

Eeltööna on koostatud kohustistega seotud diskonteerimata rahavoogude diagramm sammuga 1 aasta, kokkuvõtte on toodud tabelis 11.2. Järgmisena on leitud rahavoogude puhasnüüdisväärtus (mitmeperioodilise rahavoogude diskonteerimise mudeliga). Diskonteeritud väärtused on arvatud kasutades EUR Sovereign SPOT tulumääradest koostatud tootluskõverat, kus üle 30 aastase lõpptähtaja määr on võrdsustatud 30 aastase määraga.

Kohustiste ja varade koosmõju hindamise testi jaoks on tehtud rahavoogude diagramm finantsvarade kohta, kasutades järgmiseid eelduseid:

- 📁 nõuded (va tagasinõuded) realiseeruvad ühe aasta jooksul;
- 📁 tagasinõuded on periodiseeritud kuni 7- aastasele eeldatavale laekumisperioodile;
- 📁 kindlustuskohustusest või välisriigi sõiduki hüvitiste tagasinõuded realiseeruvad samal perioodil kui nendega seotud kohustised;
- 📁 finantsinvesteeringud laekuvad vastavalt lepingus toodud tähtajale;
- 📁 edasikindlustuse varad realiseeruvad samal perioodil kui nendega seotud kohustised.

Rahavoogude diagrammi koostamisel on kasutatud hinnangut, kus inflatsioonitegur liigub 9,3%-lt 2,0%-ni järgneva viie aasta jooksul ja jääb sealt edasi samaks. Kasutatud riskivaba rahahind on toodud tabelis 11.1.

Tabel 11.1. Riskivaba rahahind

	aastad					
Euroopa keskpank	kuni 1	1-5	5-10	10-20	20-30	üle 30
EUR Sovereign SPOT 31.12.2022	2,46%	2,49%	2,53%	2,60%	2,50%	2,50%
EUR Sovereign SPOT 31.12.2021	-0,72%	-0,55%	-0,24%	-0,01%	0,11%	0,11%

Tabel 11.2. Diskonteerimata rahavoogude diagramm

tuhandes eurod	rahavoo perioodid aastates						
	kuni 1	1-5	5-10	10-20	20-30	üle 30	kokku
varad	14 217	14 323	1 152	232	78	24	30 026
kohustised	1 624	2 360	521	768	220	48	5 541
neto rahavoog 31.12.2022	12 593	11 963	631	-536	-142	-24	24 485
varad	15 325	10 774	1 487	194	72	21	27 874
kohustised	1 635	2 342	429	605	205	39	5 255
neto rahavoog 31.12.2021	13 690	8 433	1 058	-411	-133	-18	22 619

Tabel 11.3. Intressiriskile avatuse test

tuhandes eurod	Kui normaliseeritud diskonteerimisel kasutatav määr							
	bilansiline väärtus	rahavoo puhasnõudis väärtus	suureneb 50bp	väheneb 50bp	suureneb 100bp	väheneb 100bp	suureneb 200bp	väheneb 200bp
varad	27 605	28 963	-192	198	-378	402	-734	833
kohustised	5 815	5 461	-128	139	-248	289	-463	629
neto rahavoog 31.12.2022	21 790	23 502	-64	59	-130	113	-271	204
varad	27 486	28 065	-206	214	-405	436	-784	909
kohustised	5 999	5 884	-162	177	-311	371	-575	818
neto rahavoog 31.12.2021	21 487	22 181	-44	37	-94	65	-209	91

Tabel 11.4. Inflatsiooniriskile avatuse test

tuhandes eurod	Kui aastase püsiva makse arvutamisel kasutatav inflatsioonimäär							
	bilansiline väärtus	rahavoo puhasnõudis väärtus	suureneb 100bp	väheneb 100bp	suureneb 200bp	väheneb 200bp	suureneb 400bp	väheneb 400bp
perioodilised hüvitised 31.12.2022	2 845	2 714	235	-203	510	-379	1 215	-666
perioodilised hüvitised 31.12.2021	2 816	2 836	290	-245	636	-454	1 554	-787

Kohustiste adekvaatsuse testi tulemus viitab LKFi kindlustustehniliste eraldiste arvutamise põhimõtete järgi kajastatud kohustiste piisavusele.

Lisa 12. Tulu teenitud kindlustusmaksetest

	2022	2021
piirikindlustuse teenitud kindlustusmaksed	210 967	21 938
piirikindlustuse kindlustusmaksed	217 015	22 083
EPE muutus	-6 048	-145
automaatkindlustuse kindlustusmaksed (ALK)	1 188 449	1 078 153
ALK esitatud kehtivate maksetealiste summa	1 916 451	2 031 702
ALK esitatud maksetealiste ebatõenäoliselt laekuv osa	-728 002	-953 549
lepinguta sõidukite menetlus (LSM) lootusetute nõuete laekumine	30	147
kokku tulu teenitud kindlustusmaksetest	1 399 446	1 100 238

2022. aasta piirikindlustuse teenitud kindlustusmaksed sisaldavad Ukraina sõjapõgenike toetamiseks väljastatud 485 tasuta piirikindlustuse lepingut väärtusega 86 258 eurot. Erand kehtis 10. märtsist kuni 24.aprillini. Kulu koos tulumaksukuluga oli 107 823 eurot. Piirikindlustuse sihtrühm on Eestis ajutiselt liiklevad sõidukid, mille põhiasukoht ei ole Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis.

Liikluskindlustus rakendub automaatselt sundkindlustusena, kui sõiduki suhtes on kindlustuslepingu sõlmimise kohustus täitmata. Kindlustuskohustusega isikul on kohustus tasuda kindlustusmaks, LKFiil on kohustus hüvitada sundkindlustusega sõidukiga tekitatud kahju. 31.12.2022 seisuga on 8 899 (2021: 8 745) automaatkindlustusega sõidukit. Näitajad alustatud ja lõpetatud menetluste kohta on toodud tabelis 12.1.

Tabel 12.1. Automaatse liikluskindlustuse menetlused

		2022	2021
algatatud menetlusi	tk	68 557	69 571
lõpetatud menetlusi, sh	tk	68 323	69 808
leping sõlmitud	tk	28 802	28 869
liiklusregistris andmed korrastatud	tk	39 521	40 939
esitatud nõudeid	tk	24 200	23 533
esitatud nõuete summa	eur	1 929 552	2 042 707
laekunud nõudeid	eur	1 152 322	1 070 309

Automaatse liikluskindlustuse ja Lepinguta sõidukite menetluse aruandeperioodi lõpu nõuete saldo ning hinnang nõuete väärtusele on toodud lisa 7 tabelis. Allahindlusel kasutatud eeldused ja hinnangud on kirjeldatud lisa 2. Erinevus tabelis toodud laekunud nõuete summas ja rahavoogude aruandes märgitud laekunud automaatse sundkindlustuse maksete summa vahel on 30 eurot, mis on laekunud makse enne ALK kehtinud LSM nõuetest.

Lisa 13. Tulud (va tulu teenitud kindlustusmaksetest, tagasinõuetest)

	2022	2021
liikmemaksu põhiosa*	3 474 878	2 637 744
liikmemaksu lisaosa (CABAS)	357 954	357 540
CABAS litsentsitasud autoremondiettevõtelt	96 813	93 852
kahjunõuete käsitlestasu	32 087	23 809
VS-i haldamise tulu liikmetelt	1 064	872
muud	1 609	5 134
kokku	3 964 405	3 118 951

*liikmemaksu baas ehk liikmete kogutud liikluskindlustuse maksed kasvasid 2022. aastal 19,2% võrra 100,9 (2021: 84,6) miljoni euroni, samuti oli muutus liikmemaksumääras, 2022. aastal 3,05% (2021: 2,65%).

Lisa 14. Kulud

	2022	2021
tööjõukulud	-1 280 694	-1 112 472
koolitus, meeskonnatöö	-22 396	-17 259
kontori haldus	-202 468	-183 037
koostöö liikmete ja partneritega	-201 527	-71 977
IT taristu kulud (rent+haldus+amort)	-344 359	-301 221
Cabas all-litsentsidena edasi esitatud kulud	-444 988	-441 276
ostetud teenused, muud tegevuskulud	-189 166	-170 677
kulud finantseerimisest (kapitalirendi lepingust, "+" tulu finantseerimisest)	-2 817	3 148
kokku	-2 688 415	-2 294 771

*intressitulu kapitalirendi maksetelt tuleneb diskonteerimisel kasutatud negatiivsest intressimäärast

Tabel 14.1 Tööjõukulud

	2022	2021
töötajad	-848 013	-753 017
juhatas	-399 234	-325 577
nõukogu	-16 320	-17 595
liikluskindlustuse lepitusorgan	-17 126	-16 284
kokku	-1 280 694	-1 112 472

Aasta lõpu seisuga oli organisatsioonil tööleping sõlmitud 24 töötajaga. Täiskohaga töötajaks arvestades on LKFi 22 töötajat, juhatuse liikmeid neli ning nõukogu liikmeid kuus (2021: vastavalt 20, 4, 6).

Juhatus ja töötajate tasustamine põhineb põhipalkadel, mis on lepinguliselt fikseeritud. Juhatus liikmetel oli kuni 12.09.2022 lisaks põhipalgale ette nähtud ka tulemustasu komponent, mis ei moodusta samas määravat osa isiku aasta sissetulekust. Tulemustasu määramisel lähtutakse ennekõike aastaeesmärkide täitmisest ning see ei ole majandustulemustest otseselt sõltuv. Viimase põhimõtte läbi on välistatud juhatuse ja töötajate võimalik huvide konflikt ja majandustulemuste moonutamise vajadus võimalikust lühiajalisest isiklikust kasust lähtudes.

Töötajate ühisürituste kulu aruandeperioodil oli 9,0 (2021: 9,5) tuhat eurot. Lisaks on LKF sõlminud oma töötajatele tööandja ravikindlustse lepingu.

LKF on moodustanud seltsingu Eesti Kindlustusseltside Liiduga kindlustussektori ülesannete täitmiseks.

Lisa 15. Neto esinenud kahjunõuded (tabel 10.1)

	makstud kahjud pluss regress (-)	RNE muutus (+)kasv	RNE regressi muutus (-) kasv	EDK osa muutus (-)kasv	eraldise ja nõude muutus	kahju- nõuded neto
2022						
kindlustustegevus	-83 731	-72 015	0	52 765	-19 250	-64 481
piirikindlustus	-10 830	6 325	0	0	6 325	-17 155
edasikindlustus	-70 463	-89 491	0	52 765	-36 726	-33 737
maksejõuetus	-2 438	11 151	0	0	11 151	-13 589
tegevus garantiifondina	-1 593 409	-25 649	-39 946	26 211	562	-1 225 405
ALK lepinguga kahjud	-146 561	-23 422	0	-20 812	-44 234	-102 327
kindlustuskaitseta sõidukid	-107 565	-132 129	0	0	-132 129	24 564
tuvastamata sõidukid	-1 010 663	89 956	0	47 023	136 979	-1 147 642
kindlustuskohustuseta või välisriigi sõidukid	-328 620	39 946	-39 946	0	39 946	0
kokku	-1 677 140	-97 664	-39 946	78 976	-18 688	-1 289 886

	makstud kahjud pluss regress (-)	RNE muutus (+)kasv	RNE regressi muutus (-) kasv	EDK osa muutus (-)kasv	eraldise ja nõude muutus	kahju- nõuded neto
2021						
kindlustustegevus	-66 747	48 091	0	-50 692	-2 601	-64 146
piirikindlustus	0	0	0	0	0	0
edasikindlustus	-61 504	34 008	0	-50 692	-16 684	-44 820
maksejõuetus	-5 243	14 083	0	0	14 083	-19 326
tegevus garantiifondina	-1 290 796	204 271	-94 290	-40 010	164 261	-1 144 144
ALK lepinguga kahjud	-207 128	-286 282	0	-1 396	-287 678	80 550
kindlustuskaitseta sõidukid	-133 633	323 321	0	0	323 321	-456 954
tuvastamata sõidukid	-733 412	72 942	0	-38 614	34 328	-767 740
kindlustuskohustuseta või välisriigi sõidukid	-216 623	94 290	-94 290	0	94 290	0
kokku	-1 357 543	252 362	-94 290	-90 702	161 660	-1 208 290

2022. aasta makstud kahjude (arvestamata tagasinõudeid) hulgas on aruandeaasta juhtumite eest välja makstud kahjunõudeid summas 1 291,8 (2021: 898,9) tuhat eurot ja varasemate aastate juhtumite eest 589,1 (2021: 515,8) tuhat eurot.

RNE vähenemine 97,7 tuhat eurot, sisaldab aruandeaastal toimunud kuid 31. detsembri seisuga välja maksmata kahjunõudeid summas 416,4 tuhat eurot ning varasemate aastate välja maksmata kahjunõuete vähenemist summas 407,1 tuhat eurot. Lisaks IBNRi vähenemine 107,0 tuhat eurot.

Lisa 16. Kahjude kujunemine

Kahjude kujunemine sisaldab hinnanguid kahjunõude suurusele (ehk eraldisele) juhtumiaastal ning hinnanguid aruandeaastal. Vahed on selgitatavad esialgselt antud hinnangute ning käsitlemise protsessis saadud lisainformatsiooni põhjal tehtud hinnangute ning tegelike nõuete väljamaksete vahedega.

kahjunõuded (tuhanded eurod)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	kokku
juhtumi aastal	771	894	1 274	986	748	1 319	1 190	1 516	8 697
1 aasta hiljem	626	842	1 191	1 097	1 055	1 281	1 042		-
2 aastat hiljem	592	817	1 021	1 083	1 104	1 287			-
3 aastat hiljem	588	829	1 049	1 169	1 088				-
4 aastat hiljem	578	828	972	1 168					-
5 aastat hiljem	578	828	974						-
6 aastat hiljem	578	828							-
7 aastat hiljem	578								-
kahjunõuete hinnang 31.12.2022	578	828	974	1 168	1 088	1 287	1 042	1 516	8 481
makstud kahjud kuni 31.12.2022	-578	-828	-948	-1 009	-705	-1 010	-991	-1 088	-7 156
eraldis 31.12.2022	0	0	27	160	383	277	51	427	1 325
1993-2014 eraldis 31.12.2022									2 407
brutoeraldis kokku									3 732
edasikindlusandja osa	0	0	0	0	152	241	0	0	393
edasikindlustusandja osa 1993-2014 eraldises 31.12.2022									12
netoeraldis kokku									3 327

Analüüsitud on juhtumiaastaid 2015 kuni 2022, varasemate perioodide kahjude eraldised on märgitud koondsummas. Eraldisest on maha arvestatud käsitluskulude jaoks tehtud eraldis (31.12.2022 seisuga 209 tuhat eurot). Kahjunõuete hinnang esimesel aastal sisaldab alati ka antud perioodi lõpuga arvestatud IBNR eraldist. Perioodi 1993-2014 eraldiste suur maht tuleneb LKFi tegevusest edasikindlustusandjana kuni aastani 2004 ning jaguneb järgmiselt: edasikindlustuslepingutega seotud eraldis perioodi lõpu seisuga 2 225 tuhat eurot ning garantiifondi kohustistega seotud eraldis 170 tuhat eurot.

Analüüs ei hõlma kindlustuskohustuse ja välisriigi sõidukite tekitatud kahjude eraldist summas 1 386 tuhat eurot, nende kindlustustehniline mõju tulemile ja netovarale on null.

Lisa 17. Rendilepingud (lisa 8 ja 9)

LKF kui rendilevõtja

LKFi rendileping kontoriruumide rentimisel on alates 01.01.2019, vastavalt IFRS 16 nõuetele, kajastatud bilansis vara ja kohustisena rendimaksete nüüdisväärtuses.

	31.12.2022	31.12.2021	muutus
vara kapitalirendi lepingust	278 771	370 719	91 948
kohustis kapitalirendi lepingust	278 771	367 612	88 841
kokku	0	3 107	3 107

Rendileping, mis algas 2011 septembrist on pikendatud uuesti 14.05.2021 kuni 31.08.2026. Erakorralise ülesõutlemise puhul teatatakse 30 päeva ette ning hüvitise määr on kahe kuu rendi summa (12,6 tuhat eurot), korraline ülesõutlemine ei ole võimalik.

CABAS tarkvara (lisa 18) kasutusõiguse ja turustamise eest on aruandeaastal makstud lepingulist litsentsitasu 386,6 (2021: 375,1) tuhat eurot. Lepingu lõpetamisel on etteteatamise tähtaeg 1 aasta (ehk 404,3 tuhat eurot). Rendimaksete summa 2023. aastal on 404,3 tuhat eurot, kehiv leping pikeneb automaatselt 12 kuu võrra kui pooled ei soovi teisiti.

LKF kui rendileandja

Kasutusrenditingimustes on LKF sõlminud all-litsentsi lepingud CABAS tarkvara kasutamiseks autoremondiettevõtetega (lisa 18). 2022. aastal on kogutud autoremondiettevõtelt tarkvara kasutamise litsentsitasudena 96,8 (2021: 93,8) tuhat eurot. Kindlustusandjate jaoks on teenus liikmemaksu arvelt mahus 358,0 (2021: 357,5) tuhat eurot.

Lepingu lõpetamisel on etteteatamise tähtaeg 1 aasta (ehk 404,3 tuhat eurot), mis lepingujärgselt tuleb LKFile hüvitada CABAS-t kasutavate autoremondiettevõtete ja kindlustusandjate poolt.

Lisa 18. CABAS litsentsileping

Rootsi ettevõttega CAB Group AB kehtiva taastusremondi normeerimistarkvara CABAS litsentsilepingu pikkus on kolm pluss kaks aastat (alates juuli 2013) pikenedes automaatselt 12 kuu võrra kui osapooled ei otsusta teisiti. Projekti finantseerivad tarkvara kasutavad remondiettevõtted ja kindlustusandjad, s.t liikluskindlustuse garantiifondi vahendeid selleks ei kasutata.

Sõlmitud leping annab muuhulgas LKFile:

- 📁 õiguse tarkvara kasutada;
- 📁 ainuõiguse Eesti piires tarkvara kasutusõigustele litsentse väljastada;
- 📁 õiguse määrata Eestis litsentsi hind.

Tulenevalt lepinguga saadud õigustest ja kohustistest on lepinguline suhe CAB Group AB-ga kajastatud kasutusrendina (lisa 17). Tarkvara kasutamise kulu Eesti turul kokku oli 444,7 (2021: 451,3) tuhat eurot.

31.12.2022 seisuga on CABAS-e kasutamise õigus 158 autoremondiettevõttel, 7 koolil, 10 kindlustusandjal ja LKFil.

Lisa 19. Tehingud seotud osapooltega

Seotud isikuteks loetakse (sulgudes vastavad tehingute aluseks olevad lepingud vms suhet reguleerivad dokumendid):

- 📁 nõukogu liikmed (nõukogu reglement);
- 📁 kindlustusseltsid (Liikluskindlustuse seadus, nõukogu otsused, edasikindlustuslepingud);
- 📁 juhtkonna liikmed (töö- ja teenistuslepingud) ning nende lähisugulased ning nendega seotud ettevõtted.

Tehingud seotud osapooltega, mille puhul on olemas turg, on teostatud lähtudes tavapärastest turutingimustest, eesmärgiga tagada parim võimalik tulemus. Need tehingud, mille puhul turg puudub, on kinnitatud nõukogus.

Tabel 19.1 Tehingud LKFi liikmetega

saadud +, tasutud -	liikme- maksu põhiosa	liikme- maksu lisaosa e Cabas	VS haldamise tasud	kahju- nõuded (sh käsitluskulu)	muud nõuded ja väljamaksed	2022
BTA	240 525	34 103	0	-4 231	0	270 397
Compensa	293 003	42 411	7 366	-3 302	0	339 478
PZU	574 072	55 485	0	-13 660	0	615 897
ERGO	644 201	60 161	0	-32 453	0	671 909
Gjensidige	90 928	10 437	0	0	0	101 365
If	462 485	63 602	0	-20 541	0	505 546
Inges	271 725	9 918	6 795	-15 320	-1 203	271 915
LHV	146 431	504	1 739	0	0	148 674
QBE	36 000	0	0	-82 831	0	-46 831
Salva	307 723	18 160	0	-4 254	0	321 629
Swedbank	407 785	63 172	9 220	-3 601	0	476 575
kokku	3 474 878	357 953	25 120	-180 194	-1 203	3 676 554

saadud +, tasutud -	liikme- maksu põhiosa	liikme- maksu lisaosa e Cabas	kahju- nõuded (sh käsitluskulu)	muud nõuded ja väljamaksed	2021
BTA	205 084	31 472	-2 083	0	234 473
Compensa	269 671	42 694	0	8 201	320 566
PZU	385 435	56 259	-9 003	0	432 691
ERGO	485 636	59 442	-52 265	0	492 813
Gjensidige	144 312	7 409	-3 687	0	148 034
If	371 116	61 021	-22 955	0	409 182
Inges	150 450	13 611	-19 481	6 437	151 017
LHV	47 717	0	0	808	48 525
QBE	36 000	0	-9 979	0	26 021
Salva	228 685	18 533	-1 999	0	245 219
Swedbank	313 638	67 099	-4 631	9 995	386 101
kokku	2 637 744	357 540	-126 082	25 441	2 894 643

Tabel 19.2 Nõuded ja kohustised seotud osapooltega

	nõue	kohustis	nõue	kohustis
	31.12.2022	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2021
BTA	20 878	0	14 836	0
Compensa	32 243	0	26 848	0
PZU	46 842	0	29 677	0
ERGO	44 684	5 837	27 704	4 794
Gjensidige	8 615	0	11 215	0
If	31 725	2 764	25 708	2 563
Inges	26 456	2 530	20 208	2 190
LHV	17 234	0	5 845	0
QBE	27 000	456	18 000	919
Salva	22 939	0	15 143	0
Swedbank	46 878	0	37 438	0
EKsL	113 708	0	53 834	0
kokku	439 202	11 587	286 456	10 466

Tabelis toodud nõuete saldo koosneb IFRS 15-ga kooskõlas esitatud nõuetest. Kohustiste hulgas on eraldiste koosseisus kajastatavaid kohustisi perioodi lõpu seisuga 11,6 (2021: 10,5) tuhat eurot.

Juhtorganid

Juhatuse liikme lepingute alusel arvestati juhatusel tasu (koos maksudega) 2022. aastal 399,2 (2021: 325,6) tuhat eurot. Nõukogu liikmetele on samal perioodil arvestatud tasu koos maksudega summas 16,3 (2021: 17,6) tuhat eurot. Juhatuse liikmete kompensatsiooni suurus ennetähtaegse tagasikutsumise puhul on võrdne kuue kuu tasuga.

MTÜ Eesti Kindlustusseltside Liit (EKsL)

Juhatuse liikmed Mart Jesse, Andres Piirsalu ja Lauri Potsepp on ka EKsL-i juhatuse liikmed. LKF ja EKsL tegutsevad ressursse ühiselt kasutades, millest tekib vajadus vastavate kulude jaotamiseks kahe finantseerimisallika vahel. Kulude jaotus on põhimõtteliselt läbi viidud järgnevalt:

- 📁 tööaja kasutuse hindamine ja sellele vastavad tööjõukulud;
- 📁 ülejäänud kulude jaotamine, lähtudes (rakendamise järjekorras): a) kulukandja päritolust, b) tööaja kasutuse (või vastavate tööjõukulude) proportsioonist, või c) võrdsest jagamisest.

2022. aastal on LKF ja EKsL arveldanud tegevuskulusid summas 198,9 (2021: 168,9) tuhat eurot.

Lisa 20. Tingimuslikud kohustised

Juhatuse liikmete kompensatsioon

Juhatuse liikmete kompensatsiooni suurus ennetähtaegse tagasikutsumise puhul on võrdne kuue kuu tasuga, seisuga 31.12.2022 oleks nimetatud summa suurus koos maksudega 181,4 (2021: 129,6) tuhat eurot.

Maksurevisjoni võimalik mõju

LKFis ei ole viimastel aastatel läbi viidud maksurevisjoni. Maksuhalduril on õigus kontrollida LKFi maksuarvestust kuni viie aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendava maksusumma koos intressidega ning trahv. LKFi juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksurevisjoni tulemusena tekkida LKFil oluline täiendav maksusumma.

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

MTÜ EESTI LIIKLUSKINDLUSTUSE FONDI MÜÜGITULU VASTAVALT EMTAK 2008-LE

EMTAK	Tegevusala	2022	2021
	Masinate, tööstusseadmete, laevade ja õhusõidukite vahendamine sh	96 813	93 852
46141	arvutite ja arvutitarkvara vahendamine		
65121	Kahjukindlustus	1 399 446	1 100 238
63991	Mujal liigitamata infoalane tegevus	1 064	872
		1 497 323	1 194 962

PLANEERITAVAD TEGEVUSALAD AASTAKS 2023

EMTAK	Tegevusala
	Masinate, tööstusseadmete, laevade ja õhusõidukite vahendamine, sh arvutite ja arvutitarkvara
46141	vahendamine
65121	Kahjukindlustus
63991	Mujal liigitamata infoalane tegevus

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 20.04.2023

mittetulundusühing Eesti Liikluskindlustuse Fond (registrikood: 80206477) 01.01.2022 - 31.12.2022 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
MART JESSE	Juhatuse liige	20.04.2023
ANDRES PIIRSALU	Juhatuse liige	20.04.2023
HILLAR LÕHMUSSAAR	Juhatuse liige	20.04.2023
LAURI POTSEPP	Juhatuse liige	20.04.2023

Aruande üldkoosoleku kinnitamise staatus

Üldkoosoleku poolt kinnitatud

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

mittetulundusühing Eesti Liikluskindlustuse Fond nõukogule

Arvamus

Oleme auditeerinud mittetulundusühing Eesti Liikluskindlustuse Fond raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2022 ning eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta tulude ja kulude aruannet, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet ja raamatupidamise aastaaruande lisasid ning aastaaruande koostamisel kasutatud peamiste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistel osades õiglaselt mittetulundusühing Eesti Liikluskindlustuse Fond finantsseisundit seisuga 31. detsember 2022 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperitide rahvusvahelise eetikakodeksi (sh rahvusvaheliste sõltumatuse standardite) (edaspidi: IESBA kodeks) ja Eestis finantsaruannete auditi läbiviimisel asjassepuutuvate eetikanõuetega, mis meile rakenduvad, ning oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele ja IESBA kodeksile.

Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille olemes hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusel.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet. Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust, välja arvatud nii nagu allpool kirjeldatud.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahknab raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ning õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt ning sellise sisekontrollisüsteemi eest nagu juhtkond peab vajalikuks, võimaldamaks raamatupidamise aastaaruande korrektset koostamist ja esitamist ilma pettustest või vigadest tulenevate oluliste väärkajastamisteta.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad ettevõtte raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvahelistele auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusel. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, väärsitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;

- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamusel avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;

- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;

- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärsel kahtlul ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;

- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille olemes tuvastanud auditi käigus.

/allkirjastatud digitaalselt/
Erki Usin
Vandeauditori number 496
Ernst & Young Baltic AS
Audiitorettevõtja tegevusloa number 58
Rävala pst 4, 10143 Tallinn

20. aprill 2023

Audiitorite digitaalallkirjad

mittetulundusühing Eesti Liikluskindlustuse Fond (registrikood: 80206477) 01.01.2022 - 31.12.2022 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ERKI USIN	Vandeaudiitor	20.04.2023

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Kahjukindlustus	65121	Jah
Masinate, tööstusseadmete, laevade ja õhusõidukite vahendamine	46141	Ei
Mujal liigitamata infoalane tegevus	63991	Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6671800
E-posti aadress	lkf@lkf.ee
Veebilehe aadress	www.lkf.ee